

Så er der blevet spurgt en del til forslaget om kvindekrisecentre. Der henviser vi jo til i lovforslagets bemærkningerne, at de tilbud, der er til mænd, der har været udsat for vold, stadig væk ydes efter § 94 i serviceloven. Det kan man så være uenig i at de skal, hvilket nogle er, men jeg synes simpelt hen, at kvindekrisecentrene kræver deres særlige paragraf. Det kan godt være, det er underligt, jeg skal sige det, når jeg også er ligestillingsminister, men de har haft nogle særlige problemstillinger. De har kæmpet særlig hårdt, og det er også der, hvor man kan sige, at den store udvikling er.

Der er jo kun, så vidt jeg ved, ét krisecenter for mænd, og så kunne man spørge: Hvorfor skal det så ikke også være under det her? Altså årsagen til, der er flere kvinder, der kommer på krisecentre end mænd, er jo, at vi fysisk simpelt hen er svagere og derfor har større risiko for at få bank og have behov for at være et sted, hvor vi kan være under beskyttelse.

Men vi må diskutere det og så se, om vi kan finde en løsning. Det skal ikke være noget kardinalpunkt for mig, hvis vi kan finde en mindelig løsning. Jeg synes bare, det er nemmere, at de har deres egen paragraf, fordi der også er nogle særlige problemstillinger forbundet med det.

Som sagt vil jeg sige tak for den velvillige behandling, og jeg er naturligvis meget åben over for at svare på de spørgsmål, der i øvrigt har været stillet fra talerstolen, og på dem, der vil dukke op under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at ministeren nu sluttede af med, at det ikke var noget kardinalpunkt for ministeren, at der i bestemmelsen skal stå, at det er kvinder, at den ikke kan omfatte begge køn, og jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan finde en løsning.

Jeg håber også, at ministeren i sin egenskab af ligestillingsminister vil være behjælpelig med at få lavet et notat om, at vi godt kan lave en bestemmelse, der sikrer begge køn i samme paragraf, for jeg må indrømme, at jeg har lidt svært ved at forstå, at ministeren som ligestillingsminister kan stille sig op og sige, at det skulle være værre at få bank som kvinde end som mand.

Jeg er helt enig i, at der er langt flere kvinder, der er udsat for problemer med vold i hjemmet, og at det har været af stor betydning, at vi har fået opbygget kvindekrisecentrene. Men jeg mener ikke, at vi kan tillade os at sige, at vi ikke

skal tage os lige så meget af mændene. Jeg er godt klar over, at der kun er ét mandekrisecenter, men så mener jeg også, at vi må kunne finde en løsning, så det kommer ind i samme bestemmelse. Det håber jeg at ministeren som ligestillingsminister er enig i.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Vold er fuldstændig uacceptabelt, og jeg sagde heldigvis heller ikke, at det var værre for kvinder at få bank end for mænd, men jeg sagde, at vi er mere udsatte, simpelt hen fordi vi er fysisk svagere, og det i sig selv gør, at folk, der ikke kan styre deres temperament af den ene eller anden årsag, har nemmere ved at forgribe sig på kvinder, end kvinder har på mænd, der simpelt hen bedre kan værge for sig. Men det er lige slemt, uanset hvem det går ud over. Det er jeg enig i.

Lad os nu prøve at se, hvad vi kan gøre for at skabe den her ligestilling. Det er jeg indstillet på.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 42:

Forslag til folketingsbeslutning om selvvisitering til plejehjem, plejebolig eller botilbud.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 7/11 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Forslagsstillerne ønsker, at der skal indføres en ret for alle ældre og personer med handicap til

selv at kunne indstille sig til en plejebolig eller et amtskommunalt botilbud.

Kl. 17.05

Jeg vil indledningsvis gerne slå fast, at regeringen den 1. juli 2002 indførte nye regler, som giver ældre og personer med handicap et friere valg af de botilbud, der ydes af kommuner og amter. Bemærkningerne til forslaget tyder nemlig lidt på, at forslagsstillerne i redigeringen af beslutningsforslaget fra folketingsåret 2001-02 ikke helt har fået ajourført det med reglerne om det friere boligvalg, som regeringen indførte i 2002.

Alle ældre og handicappede personer, der vurderes at have behov for en plejebolig, en plejehjemsplads eller et amtskommunalt botilbud, har i dag en ret til frit at vælge den bolig, der bedst opfylder de pågældendes ønsker med hensyn til beliggenhed, indretning, tryghed, kvalitet osv. Ældre eller handicappede personer kan således allerede i dag frit vælge, hvor i landet de pågældende ønsker at bo.

Det samme gælder naturligvis inden for kommunegrænsen, hvor borgeren frit kan ønske et specifikt botilbud i sin kommune eller amtskommune. Hvis der ikke er plads det pågældende sted, må borgeren vurdere, om han eller hun ønsker at stå på venteliste, indtil der bliver en plads ledig.

Derfor skal det understreges, at regeringen allerede har sikret ældre og handicappede personer, der har behov for en plejebolig eller et botilbud, flere valgmuligheder og mere medindflydelse.

Forslagsstillerne ønsker imidlertid at gå videre og afskaffe princippet om, at tildelingen af ældre- og handicapboliger sker efter en forudgående kommunal eller amtskommunal behovsvurdering. Der skal indføres det lidt selvmodsigende begreb selvvisitering.

Regeringen kan ikke støtte beslutningsforslaget. På sundhedsområdet vil et lignende forslag svare til princippet om, at visitation til hospitalsindlæggelse beroende på en lægefaglig vurdering afskaffes med det formål, at borgeren selv skal kunne indlægge sig selv på hospitalet, for hvem vil gøre det, hvis man ikke er syg?

På det sociale område er det som udgangspunkt den amtskommunale eller kommunale myndighed, der har visitorrollen og foretager en individuel behovsvurdering inden for lovgivningens rammer. Forslagsstillerne ønsker at bryde med fundamentale principper for måden, vi organiserer indsatsen over for ældre og handi-

cappede på, og det tror jeg ikke vil hjælpe de svageste.

Regeringen mener, at vi skal sikre borgernes valgmuligheder og medbestemmelse i videst muligt omfang, samtidig med at vi ikke sætter amternes og kommunernes muligheder for at foretage politiske prioriteringer over styr. Det er reglerne om frit valg af ældre- og handicapboliger netop et udtryk for.

Når ældre eller handicappede personer skal indstilles til eksempelvis plejebolig, skal det baseres på en visitation, som kommunen eller amtet foretager. Visitationen skal baseres på en konkret individuel vurdering af den enkeltes behov og samtidig afspejle de lokalpolitiske drøftelser, der er truffet om serviceniveauet.

Her er det naturligvis afgørende, at der tages udgangspunkt i den enkeltes situation, behov og ønsker. Hvis en borger ønsker at vælge et botilbud i en anden kommune eller et andet amt, skal såvel fraflytningskommunen som tilflytningskommunen vurdere borgerens behov. Reglerne om behovsvurdering skal ses i sammenhæng med, at det er amtet eller kommunen, der har ansvaret for at skaffe det antal ældre- og handicapboliger, der lokalt vurderes at være behov for.

Det er således den enkelte kommune eller det enkelte amt, der har ansvaret for indsatsen over for ældre og mennesker med handicap, og som ud fra lokale overvejelser fastlægger skat og serviceniveau i kommunen og amtskommunen.

De grundlæggende principper ønsker regeringen ikke at bryde med. Det er nu engang kommunerne og amterne og ikke staten, der bedst kan vurdere eksempelvis det lokale boligbehov og dermed styre kapaciteten. Samtidig skal jeg igen slå fast, at kommuner og amter har en klar forpligtelse til at sikre de ældre og handicappede både den rette kvalitet og den nødvendige hjælp og pleje. Det gælder også tilvejebringelse af trygge fysiske rammer.

De personer, ældre såvel som handicappede, der har behov for en plejebolig, skal naturligvis hurtigt have tilbudt en bolig. Regeringen har arbejdet for og vil fortsætte arbejdet med at sikre et varieret og ordentlig botilbud til plejekrævende ældre og handicappede.

Jeg vil her godt understrege, at regeringen allerede har gennemført en række initiativer for at øge amternes og kommunernes incitament til at opføre flere boliger til ældre og handicappede. Lad mig nævne, at vi har nedsat den amtskommunale grundkapital fra 14 til 7 pct. af byg-

geriets anskaffelsessum. Dette er netop også blevet forlænget frem til udgangen af 2005. Og så aftalte satspuljepartierne at afsætte 546 mio. kr. til renovering af utidssvarende amtskommunale botilbud og nedbringelse af ventelisterne til boliger for handicappede i perioden 2004-2006.

På den baggrund skal jeg oplyse, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

Kl. 17.10

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Først undrer jeg mig lidt over, at ministeren siger, at åmterne og kommunerne er rigtig gode til at vurdere boligbehovet, eller at det er dem, der er bedst til at vurdere boligbehovet, for hvordan i alverden kan de vurdere behovet, når de ikke ved, hvor mange der godt kunne tænke sig en bolig?

Det andet er, at det undrer mig noget, at ministeren siger, at det ville bryde med et fundamentalt princip, hvis borgerne har en ret til selv at blive skrevet op på en venteliste. Det gør vi jo på ungdomsboligområdet. De unge går jo selv hen og skriver sig op på en liste til de særlige ungdomsboliger. På daginstitutionsområdet går forældrene også selv hen og skriver deres børn op på en venteliste til at få en plads i vuggestue eller dagpleje eller børnehave.

Jeg forstår ikke helt det her fundamentale princip om, at borgerne ikke har ret til selv at definere, at de har et behov, de gerne vil have opfyldt af det offentlige.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det er rigtigt, at man selv skriver sig op, hvis man gerne vil have en ungdomsbolig, men man har ikke et krav på en. Man har ikke ret til at få en, men man kan så være heldig at få en, hvis man gerne vil have en.

Det, jeg synes er vigtigt, er, at vi har et system, der vurderer, om vedkommende har de fysiske eller psykiske skavanker, der skal til, for at man ikke kan bo hjemme, og at man har behov for et botilbud, en plejebolig, hvor der er den pleje, man skal have. Hvis man skulle selvvisitere, kunne det jo godt være, at man som gammel egentlig godt kunne klare sig, men at man syntes, at det ville være meget rart at være i det miljø og få den hjælp.

Dermed mener jeg, at vi svigter de svageste, for det ville jo alt andet lige betyde, at der skulle bygges noget mere. Ville vi så bruge pengene

rigtigt? Det er så mit spørgsmål. Kunne vi ikke have brugt dem bedre i stedet for at bruge dem på de grupper, der måske har visiteret sig selv? Det synes jeg simpelt hen er et problem, og derfor synes jeg, det skal være ud fra et mere fagligt princip, at der visiteres.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er ikke helt sikker på, at ministeren har læst forslaget med bemærkningerne, som det er fremsat i år, for ligesom på ungdomsboligområdet, hvor der jo heller ikke er ungdomsboliger nok, er vi godt klar over, at fordi man får ret til at visitere sig selv til at blive skrevet på en venteliste, betyder det ikke, at man dagen efter har en bolig.

Der vil selvfølgelig være en lang periode, indtil vi får bygget tilstrækkeligt med boliger. Her vil der selvfølgelig ske en visitation, nøjagtig ligesom der gør med ungdomsboliger: Hvem står først i køen med det største behov? Det er klart, at en, der ikke kan klare sig selv, kommer først i køen, på samme måde som vi gør med ungdomsboliger, hvor man tager dem, der står akut boligløse og med små børn, før dem, der stadig bor hjemme hos mor og far.

Der er jo ikke lagt op til, at man tager nogen ind foran nogle andre, der har et større behov, men at vi ved at få nogle åbne ventelister kan få et bedre overblik over behovet og dermed også bedre kan sætte fart i at få bygget det byggeri, som der så er et ønske om blandt befolkningen.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Det får mig til at svare, at så synes jeg, at det både er et dyrt og et dårligt forslag, for hvad er det så værd, når der alligevel skal foregå en visitation af dem, der står på ventelisten? Og det er dyrt, for det er nogle meget dyre boformer, når man laver de her plejeboliger, for man indretter dem, så personalet kan komme omkring, og der skal være nogle meget store badeværelser osv. De skal jo kunne være fleksible, for selv om den ene ikke nødvendigvis har brug for hjælp i en periode, skal boligen jo kunne dække behovet, når der flytter en anden ind, som muligvis har det behov, osv.

Jeg mener altså stadig væk, at det er en dårlig udnyttelse af ressourcerne, hvis man kan klare sig godt i eget hjem og få den hjælp, der skal til for at kunne klare sig dér. Man kan jo så stadig væk trods alt frivilligt flytte, hvis man vil det,

men jeg mener ikke, at det skal være en kommunal anlagt plejebolig, man skal have krav på at kunne flytte ind i.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Vi har fået et bilag i Socialudvalget fra Ældre Sagen, dateret den 9. januar 2004; det er bilag nr. 4. Der er tegnet nogle grafer over det samlede antal pladser i ældreboliger og på plejehjem, som viser, at det toppede i 2001, da den nuværende regering tog over. Så faldt det i 2002 og yderligere i 2003, i alt med cirka en tiendedel.

Kl. 17.15

Derfor synes jeg måske, at det er lidt luftigt med regeringens argumentation om det frie valg, for det her er jo udtryk for, at det frie valg, valgmulighederne, simpelt hen er blevet en tiendedel færre i den tid, regeringen og Dansk Folkeparti har praktiseret ældrepolitik. Det er ikke SF, der har lavet det her. Det er som sagt Ældre Sagen, der har lavet det.

Jeg vil godt spørge ministeren: Hvis den her tendens fortsætter, vil der jo om 2 år være yderligere 5.000 færre ældreboliger. Er det så ikke lidt luftigt at blive ved med at snakke om det frie valg?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg tror ikke, man kan sige, at der er en tiendedel færre – det er hr. Villy Søvnalds specielle fornemmelse for tal – for man fastholder jo niveauet, og så kan man sige, at opdriften ikke er fortsat, så kurven ikke har udviklet sig på samme måde.

Men jeg har i øvrigt svært ved at kommentere en graf, som jeg ikke lige har i frisk erindring, og som jeg ikke har her foran mig. Så det må vi kommentere skriftligt, hvis hr. Villy Søvnald vil acceptere det.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det synes jeg er helt fair. Det er i sagens natur umuligt at diskutere tal, man ikke har stiftet bekendtskab med.

Men jeg har den meget præcise fornemmelse for tal, at såfremt Ældre Sagens opgørelse er rigtig, så viser den et fald fra 2001 på dette antal pladser i alt i ældreboliger og plejehjem; hvor der i 2001 var 50.000 pladser, er det faldet til 45.000 pladser i år 2003.

Hvis nu billedet er rigtigt, at antallet er faldet i den periode, Dansk Folkeparti og regeringen har drevet ældrepolitik, vil ministeren så medgive, at det kan virke lidt luftigt at tale om frit valg? Eller spurgt modsat: Vil ministeren anerkende, at der er en materiel baggrund for at diskutere det frie valg, nemlig at boligforsyningen ikke falder og falder og falder år for år?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg må sige, at jeg har et helt andet indtryk af udviklingen, men det vil vi så komme tilbage til i det skriftlige svar.

En del af forklaringen kan jo også være, at der er kommet en bedre boligstandard, der mere er egnet til de problemer, ældre kan have; at man har nedlagt en del af de utidssvarende plejehjem og derimod lavet gode plejeboliger, der giver nogle bedre forhold til de ældre. Det kan være en del af forklaringen på det.

Så kan man selvfølgelig – hvis de tal er valide, som hr. Villy Søvnald refererer til – udlægge det, som om det frie valg er blevet begrænset, fordi mængden er blevet mindre. Men det frie valg har altså ikke været en realitet, før denne regering kom til, hvor vi sagde, at stavnsbåndet skal løses for gruppen af pensionister. Det kan ikke passe, at vi holder dem inden for kommunen, og at de skal ned og komme med en forklaring om familiære forhold eller en speciel religiøs tilknytning, for at de må få lov til at flytte uden for kommunegrænsen.

Derfor er valgfriheden jo først blevet en realitet under den her regering.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Når nu ministeren kommer ind på spørgsmålet om valgfrihed, kan ministeren så oplyse, hvor mange der har haft mangen af de nye regler om valgfrihed, hvor mange der har kunnet få indfriet deres ønske om at bo et andet sted, og hvor mange der har benyttet sig af det?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Nej, det kan jeg ikke. Vi har ikke fået tallene ind endnu. Før lovforslaget om det frie valg blev vedtaget, var det sådan ca. 1.500, der benyttede sig af det, men vi har ikke fået talmateriale, så jeg kan oplyse, hvordan det ser ud nu. Vi havde estimeret, at det ville blive en fordobling.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Når ministeren nu kan fortælle Folketinget, at der var 1.500, der benyttede sig af mulighederne for at vælge, hvor man kunne bo før regeringens lovforslag, er det så rimeligt at betegne den daværende ordning som værende et stavnsbånd?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Ja, det synes jeg, for man skulle sandsynliggøre det. Man skulle ned på sit kommunekontor og bede om at få lov til at flytte og begrunde det med, at man havde nær familie, altså børn i den kommune, man gerne ville flytte til, eller at man gerne ville på et af de få jødiske plejehjem, der var. At sidde og fortælle, hvilken religion man tilhørte, synes jeg da egentlig var lidt ydmygende.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Tak til socialministeren. Så går vi over til ordførerne.

Kl. 17.20

Flemming Oppfeldt (V):

Enhedslisten har fremsat et meget asocialt forslag til en ændring af boligpolitikken for vore ældre. Forslaget går ud på, at de ældre borgere kan selvvisitere sig til en bolig. Det betyder, at hvis den enkelte føler behov for en ny bolig med udsigt over bugten frem for udsigt over banegårdsterrænet, så får vedkommende en sådan bolig.

Forslaget er jo hamrende asocialt, for det betyder, at det ikke nødvendigvis er dem, der har det største objektive behov, der får boligerne stillet til rådighed, men derimod dem, der kommer først. Det bliver dem, der er velformulerede, dem, der kan tale deres sag, der får andel i boligerne.

Så kan Enhedslisten jo sige, at vi bare kan bygge et ubegrænset antal boliger. Ikke 10.000, men 100.000 eller 500.000, for så ville der jo være boliger til alle, uanset om de har behovet eller ej.

Hvis man skulle følge den tankegang som skitseret af Enhedslisten, så ved enhver, at pengene til det byggeri skulle tages fra nogle andre grupper i vort samfund: fra sygehusene, fra børnene, fra skolerne, fra folkepensionen. Det er nemlig de store udgiftsområder, vi har i vort samfund, der ville kunne finansiere dette kæmpe byggeri.

Så vi står over for et valg, og her må jeg sige på vegne af Venstre, at vi altid vil vælge at tildele ældreboliger og plejehjemspladser til dem, der har det største behov. Det er selvfølgelig kommunerne, der skal foretage disse valg, disse vurderinger skal ske i dialog med den ældre vel at mærke. Det er vigtigt, at den ældre kan fremlægge sine egne vilkår og sammen med det faglige personale opnå den bedste løsning.

Efter Venstres opfattelse er det meget bedre, at den ældre kommer i dialog med kommunen om sine egne behov og nuværende boligforhold frem for uden nogen som helst vurdering og rådgivning at blive flyttet til en ny bolig, hvilket Enhedslistens forslag indebærer. Det kunne godt være, at der på baggrund af en sådan dialog kan installeres nogle forbedringer i det hjem, som man måske meget nødig vil fra, hvilket gør, at man ikke behøver at flytte, og den dialog vil jo fuldstændig kortsluttes, hvis Enhedslistens forslag gennemføres.

Regeringens forbedringer på området er i modsætning til Enhedslistens forslag både socialt og økonomisk forsvarlige. I dag har vi frit valg af plejehjem og ældreboliger, hvor man ydermere kan få ægtefællen med.

Regeringen har gennemført frit valg, og det vil sige, at man kan pege på, hvor man vil hen, efter at det er blevet vurderet, at man har behov for en handicapbolig eller en plejebolig eller en ældrebolig. Måske vil man hen til nogle børn i en anden kommune, eller måske vil man væk fra sine børn, bare et helt andet sted hen, og det er det, man har mulighed for nu med det frie valg. Måske vil man tilbringe sin sidste tid med udsigt over bugten.

Det frie valg skal altså gælde for dem, der har behov for disse boliger, og det er i sandhed en langt mere social politik, som kommer de svageste til gavn frem for de ældre.

Jeg har talt færdig. Det kunne være, at der var nogle spørgsmål fra salen.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Det er der bestemt. Det er først fru Line Barfod, der har et spørgsmål til ordføreren.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg ved ikke, om det var en fortællelse, hr. Flemming Oppfeldt kom med til sidst, eller om det var udtryk for Venstres holdning. Men det siger det vel meget godt, at hr. Flemming Oppfeldt siger, at man ikke vil være med til, at det skal

være på bekostning af de svageste, det skal være på bekostning af de ældre i stedet. Jeg fik ikke helt lige noteret det ned, men det lød i hvert fald ret morsomt, at de ældre ikke skulle have frit valg.

Jeg havde selvfølgelig ikke forventet, at Venstre ville støtte et forslag fra oppositionen, men at hr. Flemming Oppfeldt ligefrem skal sige, det er asocialt at lave en venteliste, som man selv kan bestemme om man vil skrive sig på, synes jeg er imponerende.

Betyder det, at Venstre mener, det er asocialt, at unge kan skrive sig på venteliste til ungdomsboliger? Betyder det, at Venstre mener, det er asocialt, at forældre kan få deres børn skrevet på venteliste til en daginstitutionsplads?

Jeg synes altså, det er en mærkelig holdning pludselig at sige, det er asocialt, at man kan blive skrevet på venteliste, hvis man mener, at man har et behov. Jeg vil godt høre, om det virkelig er Venstres holdning.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg har selvfølgelig læst Enhedslistens forslag meget grundigt, og jeg har set, at nu opererer Enhedslisten også med en venteliste. Men det er jo i en overgangsperiode. Enhedslisten forudsætter, at der bliver bygget mængder af boliger, så der ikke er nogen venteliste.

Kl. 17.25

Der siger vi så bare fra over for at bygge denne mængde boliger for at opfylde, at nogle, der måske ikke har behovet, siger: Jeg vil godt ind i en ældrebolig. Så kommer de foran nogle, der har behovet. Det vil jo tage ressourcer, penge, fra nogle andre i vores samfund, og det er asocialt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Man kan selvfølgelig godt synes, det er asocialt, at vi skal bruge en del af samfundets ressourcer på at sikre, at der er boliger nok til alle. Jeg synes sådan set, det er en ret væsentlig del af et velfærdssamfund at sikre, at der er boliger nok til alle.

Jeg synes da, det ville være lykkeligt, hvis vi en dag kommer dertil, at vi har ungdomsboliger nok, at vi har boliger nok til familier, at vi har boliger nok til ældre, og især hvis de boliger, vi bygger rundt omkring, bliver indrettet sådan, at man har mulighed for at bo der, også selv om man får et handicap, bliver ældre og mere gang-

besværet og andet. Det synes jeg ville være rigtig godt.

Jeg tror faktisk – især i denne situation, hvor arbejdsløsheden stiger og stiger – at det kunne være en rigtig god investering at få sat meget mere gang i boligbyggeriet. Så jeg kan simpelt hen ikke forstå, at Venstre skulle mene, at det er asocialt at bygge boliger. Men sådan udvikler politikken sig jo åbenbart indimellem.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre er af en helt anden opfattelse end Enhedslisten. Enhedslisten vil altså lave et forslag, hvor den stærke kan komme foran den svage, og hvor man opererer med en venteliste i overgangsperioden.

Regeringen har gjort noget helt andet. Regeringen har indført frit valg, og desuden har regeringen gennemført byggeri af mange flere ældreboliger. I år 2000 og år 2001 blev der bygget 6.700 ældreboliger. Det var de to sidste år med SR-regeringen. Og i 2002 og 2003 blev der i alt bygget 11.500 ældreboliger. Det er en markant ændring af vores politik her i landet. Der bliver bygget mange flere ældreboliger i dag.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg kan altså ikke få det til at hænge sammen, vil jeg sige til hr. Flemming Oppfeldt. Det er sådan, at hr. Flemming Oppfeldt finder, at boligerne skal gå til dem, der har det største behov.

Betyder det, at Venstre finder, at kommunerne skal have en fuldstændig ensartet visitationspraksis? Det er jo forudsætningen for, at det giver mening, at man har det landsdækkende friere valg, som hr. Flemming Oppfeldt netop har rost. For ellers svarer det jo til, at hvis en kommune har en lempelig visitationspraksis, så er det ikke dem, der har det største behov. Til gengæld har de et friere valg og kan vælge sig ind i en kommune, hvor man måske har en meget hård visitationspraksis. Hvordan hænger det sammen?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg vil hellere have et system, hvor kommunerne vurderer ud fra, om man er handicappet, ud fra, om man kan bevæge sig og ud fra forskellige kriterier. Også ud fra, hvordan ens netværk er, og i den sammenhæng: Hvordan ser boligerne ud? Altså at det er kommunerne, der vurderer, i

stedet for bare at sige, at det er dem, der først kommer på listen, og det er dem, der laver de bedste ansøgninger, der kommer igennem.

Det synes jeg er mere ansvarligt, og Venstre har fin samvittighed i den her sag. Der bliver bygget mange flere boliger i dag, end der blev bygget tidligere.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg må sige, at jeg opfatter hr. Flemming Oppfeldts noget diffuse svar som en ren tilståelses-sag. Man mener ikke, at den kommunale praksis skal være mere ens, og derfor kan det ikke være dem med størst behov, der får boligerne, når man har det landsdækkende frie valg.

Vi har lige oplevet, at ministeren ikke havde meget tilovers for, at man skulle redegøre for sine forhold. Ministeren fandt det ydmygende, at man skulle sige, om man gerne ville bo her eller der, fordi man havde børn bosat der. Hvorfor støtter man så ikke Enhedslistens beslutningsforslag?

Man bliver jo nødt til at redegøre for sine forhold, for at kommunen kan visitere en til en bolig. Endda meget tæt med hensyn til, hvordan ens fysiske funktion er, ens sociale funktion og så fremdeles, for at man kan blive visiteret. Hvis man skal helt ud af det, som ministeren finder ydmygende, så må Enhedslistens forslag være perfekt i forhold til Venstres tænkning, nemlig at den enkelte selv vurderer, om vedkommende har et behov for at modtage en offentlig ydelse.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg tror, der er grund til at slå nogle ting helt fast. Vi har sagt, at vi ønsker et frit valg inden for et område, hvor man er blevet vurderet til at have behov for en bolig. Så har man frit valg, så kan man så sige, at så er man ikke afhængig af at skulle hen til en kommune, hvor ens børn bor. Man kan tage et helt andet sted hen, eller man kunne tage hen til et plejehjem, man har hørt godt om. Man kan i hvert fald blive skrevet op til det. Det er det frie valg, vi har indført.

Jeg vil i øvrigt sige, at så sker der en dobbelt-visitiation, for der sker jo en vurdering både i den afsendende kommune og den modtagende. Det vil sige, at der er en meget stor faglig vurdering, der også betyder en vis ensartethed i vurderingen af borgerne.

Så ved siden af alle ordene vil jeg bare sige: Fakta er, at der bliver bygget mange flere ældre-

boliger i dag, end der blev bygget de 2 sidste år, hvor bl.a. Det Radikale Venstre var deltager i regeringen.

Kl. 17.30

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil godt fortsætte i samme boldgade, for det er lidt underligt, at hr. Flemming Oppfeldt fra talerstolen påstår, at der bliver bygget mange flere. Hvis det er tilfældet, så må det betyde, at det bilag, vi har i den her sag som bilag 4, som er leveret af Ældre Sagen, er rent fusk. Mener hr. Flemming Oppfeldt, at den opgørelse, Ældre Sagen har lavet, er et falsum?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Ifølge Erhvervs- og Boligstyrelsen, en opgørelse, der er lavet den 5. januar 2004, blev der i år 2000 bygget 2.742 ældreboliger, i 2001 3.973 ældreboliger, i 2002 6.955 ældreboliger og i 2003 4.580 ældreboliger. De tal er vistnok meget klare.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jamen så er hr. Oppfeldt nødt til at svare på det spørgsmål, jeg stillede: Vil det sige, at Ældre Sagens opgørelse er fusk?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg holder mig til Erhvervs- og Boligstyrelsens tal, som jeg regner med er korrekte.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er lidt i forlængelse af det, for jeg antager, at hr. Flemming Oppfeldt er bekendt med det omtalte bilag.

Det kunstnummer, hr. Flemming Oppfeldt laver, og som enhver trænet statistiker vil opdage med det samme, er, at når hr. Jørn Pedersen retmæssigt spørger om absolutte tal – det er jo det, Ældre Sagen har opgjort, ikke hvor meget der bygges, men hvor mange pladser der er – så konstaterer de et fald, hvorefter hr. Flemming Oppfeldt svarer med byggetal for hvert år. Men det er jo ikke nogen imødegåelse af Ældre Sagens tal.

Ældre Sagen har opgjort år for år, hvor mange ældreboliger der er. Konklusionen er, at mens den her regering sammen med Dansk Folkeparti har haft ansvaret, er der hvert år sket et fald i an-

tallet af boliger, som man frit kan vælge, på 2.500 pr. år. Og man kan så, hvis den udvikling fortsætter, gætte på, hvordan det kommer til at se ud om nogle år.

Men er det så ikke meningsløst at tale om det frie valg?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg tror, vi først skal lade hr. Flemming Oppfeldt svare, og derefter kan ministeren komme til.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Som jeg argumenterede for tidligere, har vi gennemført det frie valg, og jeg har også sagt, at så ligger der selvfølgelig en forpligtelse til at bygge nogle flere boliger. Og jeg har bare fremlagt tallene på de flere boliger, den handling, regeringen har begået, nemlig at der bliver bygget mange flere boliger nu, end der blev bygget tidligere. Det må da være det interessante at spørge regeringen om: Hvad er det, I gør? Og regeringen svarer, og vi kan se det ud af tallene: Der bliver bygget mange flere boliger nu.

Så har jeg hørt tidligere i debatten, at hr. Villy Søvndal har nogle spørgsmål til noget talstatistik, hvor man muligvis mærker nogle boliger om, således at nogle tidligere gode boliger ikke længere er gode boliger. Der har jeg bare hørt, at socialministeren vil give nogle svar i udvalget, og det må vi så vente på.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Ministeren har bedt om ordet, og jeg tror, at vi vil lade det foregå fra ministerens plads af hensyn til, at der stadig væk er et spørgsmål til gode til ordføreren. Så ministeren får ordet nu. Jeg håber, at der er givet besked op til teknikken.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg fik jo spørgsmålet fra hr. Villy Søvndal, det samme, der nu bliver stillet til hr. Flemming Oppfeldt. Og jeg kendte ikke til Ældre Sagens opgørelse, som de vist har sendt ud i dag. Den har vi så fået ovre i Socialministeriet midt på dagen, og vi har gennemgået tallene, og vi kan altså ikke genkende dem.

Det er ganske rigtigt, at der har været et fald, men det har der været over mange år i antallet af plejeboliger og beskyttede boliger. Men der er blevet bygget tilsvarende flere ældreboliger, så det ligger på samme niveau fra 2002 til 2003. Der

er samlet set ikke sket det fald, som Ældre Sagen altså påstår der er sket.

Men vi må jo prøve at ringe til Ældre Sagen og høre, hvad deres talmateriale er, og så kan vi sammenligne det med vores. Men jeg synes bare, det er nytteløst at føre den her krig om, hvem der lyver og sådan noget, for det må jo være en misforståelse og forskellige opgørelsesmetoder, der er årsagen til det. Men samlet set, også når vi har det, hr. Villy Søvndal efterspørger, altså en samlet oversigt, hvor vi både har plejehjemsboliger og beskyttede boliger og ældreboliger med, er der ikke sket et fald ifølge mine tal.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Nu får hr. Villy Søvndal lov til at spørge hr. Flemming Oppfeldt igen. Hvis det viser sig, at vi ikke får det her klaret, må ministeren finde sig i bagefter at få spørgsmål, uanset om hun har ønsket at tage ordet i en anden runde, for så går vi ind og tager spørgsmål igen. Så er det hr. Villy Søvndal for sit andet spørgsmål til hr. Flemming Oppfeldt.

Kl. 17.35

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg er med på, at vi så standser her med spørgsmålene om tallene, for det får vi belyst senere. Indtil nu er jeg overbevist om, at Ældre Sagens tal er rigtige.

Det synes jeg så er interessant også i forhold til, at antallet af ældre stiger. Jeg synes, det er imponerende af de partier, der tidligere har bebrejdet andre, at der ikke blev bygget. Ministeren kan så svinge sig op til at sige, at det er status quo. Jamen er det virkelig ambitionen i en periode, hvor antallet af ældre stiger?

Når det her er besværligt, er det bl.a. også, fordi det fremgår af samme bilag, at indtil 2001 havde vi registrerede ventelister. Så ophævede regeringen muligheden for ventelister, så vi kan ikke se det. Det sidst kendte tal, vi har, er 4.900 fra 2001. Derefter ophæver man registreringerne af ventelister, så ikke engang det kan vi se.

Derfor står regeringen, undskyld mig, noget afklædt i den her diskussion.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg føler mig ikke afklædt i denne diskussion. Jeg vil bare sige, at det ene er en taldiskussion om, hvordan vi opgør den boligmasse, vi har i dag. Det må vi så få afklaret bl.a. i udvalget.

Men jeg vil bare sige, at hvad der står uimod-
sagt er, at summen af ældreboliger i 2000 og
2001 under den gamle regering var 6.700 bygge-
de ældreboliger, og de første 2 år under den nye
regering ligger tallet på 11.500 boliger.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Jørn Pedersen som ordfører.

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil da gerne sige, at vi i Socialdemokratiet
synes, det er et meget sympatisk forslag, En-
hedslisten her har fremsat. Til gengæld kan vi
ikke støtte det.

Det hænger sammen med den diskussion, vi
netop har haft tidligere. For jeg mener, at hvis
forslaget skulle have værdi, skulle det faktisk
betyde, at vi ikke havde nogen venteliste. Og det
har vi. Som hr. Villy Søvndal i sit spørgsmål til
hr. Oppfeldt tidligere gjorde rede for, så er de
sidste tal, vi kender som ventelistetal til pleje-
hjem eller tilsvarende, dem, der ifølge SFI er op-
gjort til 4.900 i 2001.

Jeg synes, den her diskussion havde været
mere interessant, hvis Enhedslisten havde fore-
slået, at vi skulle bygge nogle flere ældreboliger.
Det ville vi gerne have støttet, for det mener vi
der er behov for. Og uanset hvor meget talmagi,
man kan finde på at lave, er det i hvert tilfælde
et faktum, at når man f.eks. bygger ældre pleje-
hjem om til nyere og mere tidssvarende, så får
man i bedste fald en for to. Den proces er i gang,
og det synes vi er ganske udmærket, men man
skal bare gøre sig klart, at det giver et under-
skud, og det betyder, at der faktisk skal sættes
turbo på, når der skal bygges yderligere.

Ud over det ved vi jo, at vi får nogle store år-
gange. Der er lavet fine opgørelser over det. Vi
ved, hvor mange der bliver, og vi ved, at der er
et eklatant behov for at bygge flere ældreboliger
og ældreregnede boliger. Det er virkelig en af de
opgaver, vi skal se seriøst på, når vi snakker æl-
drepolitik fremover.

Så jeg vil sige, at indtil vi er kommet af med
ventelisterne, så synes jeg, at Enhedslistens for-
slag er meget sympatisk, men jeg synes ikke, at
det er særlig realistisk nu. På det tidspunkt sy-
nes jeg, at man kunne se på det igen. Men jeg sy-
nes, vi skal bruge kræfterne på at få bygget nog-
le ældreboliger til dem, der i forvejen er visite-
ret. For der har vi altså en manko.

Uanset hvor meget pral der kan komme ud af
regnestykkerne osv., må vi erkende, at der ikke
mærkbart er sket et ryk i forhold til behovet. Jeg

synes, det ville være glimrende, om vi nu igen
kunne få det registreret, så vi ved, hvad vi taler
om. Vi skal undgå diskussioner, der bygger på
formodninger og forskellige beregninger osv.,
og virkelig få lavet en ventelisteopgørelse, så vi
kan se på, hvad det er for et behov, vi står over
for, og begynde at få tilrettelagt nogle af de der
ting, som vi skal i gang med.

Men som sagt: Vi kan ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at Socialdemokraterne er positi-
ve over for det, når vi engang får bygget til-
strækkelig mange boliger. Man kan sige, at med
det meget, meget langsomme tempo, regeringen
har på i øjeblikket, samtidig med, at der bliver
nedlagt boliger, ser det ud, som om det har lan-
ge udsigter. I hvert fald indtil vi får et andet fler-
tal.

Men det, jeg ikke helt kan forstå, er, hvorfor
man ikke vil være med til at indføre, at folk selv
har ret til at definere, at nu har de et behov, lige-
som vi har i forhold til ungdomsboliger, ligesom
vi har i forhold til daginstitutioner. Egentlig må
det være et minimum, at de ventelister, der alle-
rede er, bliver tilgængelige. Men at der viser sig
et behov, er jo med til at lægge et pres på samme
måde, som vi har set i forhold til presset for at få
bygget ungdomsboliger, og på samme måde,
som vi har set i forhold til presset for at få byg-
get flere daginstitutioner, hvad der jo skete en
kolossal udbygning af under den tidligere rege-
ring.

Så kunne Socialdemokratiet ikke overveje,
om det faktisk kunne have en positiv effekt, at
man dermed vil kunne se, hvor stort behovet
egentlig er?

Kl. 17.40

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Det er jeg ikke overbevist om, og jeg vil til gen-
gæld sige, at når vi er i den trængte situation, vi
er i, så synes jeg, vi må sige, at de visiterede, som
i forvejen er et højt antal, skal have fortrinsret til
de boliger, vi måtte have. De er, som jeg sagde
tidligere, alt for få.

Jeg mener godt, at man kan registrere uden.
Lad os nu først få registreret de visiterede, så vi
har overblikket over det, så kan vi måske også
se, om vi har en mulighed for at indføre det and-
det. Men jeg mener faktisk, at vi er nødt til også
af økonomiske grunde at sige: Jamen det er så

stor en opgave at finde plads til de visiterede, at man, hvis man så oven i købet indfører selvvisitering, stiller nogle økonomiske målsætninger op, vi ikke kan opfylde, og så står vi af. Det er vi ikke interesserede i.

Det er vi trods alt ikke, for vi regner med, at vi en dag får regeringsansvaret igen, og der vil vi godt have en økonomi, som vi kan forsvare og få til at hænge sammen. Der er opgaver nok, der skal løses alene for det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er enig i, at vi har et kæmpe problem, fordi vi ikke har ældreboliger og handicapboliger nok allerede i dag. Men kan hr. Jørn Pedersen ikke forstå, at det kan være svært for f.eks. en ung handicappet, der gerne vil flytte hjemmefra, at forstå, at hvis han ikke havde været handicappet, så kunne han henvende sig og blive skrevet op til en ungdomsbolig, men når han er handicappet, skal han først søge kommunen og skal igennem en visitering osv.? Der er nogle andre, der skal vurdere, om de nu også synes, at han har krav på en bolig.

Det er menneskeligt mere værdigt, at man selv kan sige: Nu har jeg behov for en bolig, nu vil jeg gerne se at flytte hjemmefra fra mine forældre. Og at den ældre kan sige: Nu magter jeg ikke at være her i løbet af kort tid, og derfor vil jeg gerne markere over for kommunen, at nu står jeg altså på venteliste, så jeg, når der en dag bliver en bolig, kan komme derover.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil godt sige, at vedkommende jo altid kan henvende sig på kommunen. Den ret har man heldigvis. Så kommer det så an på en konkret vurdering. Men jeg vil alligevel synes, at så lang tid vi har mange – for ikke at komme i taldiskussion bruger jeg ordet mange – der står på venteliste, så skylder vi dem boliger først, for der er det bevist, at der er et behov.

Når vi har løst den opgave, så synes jeg, at Enhedslistens forslag er meget tiltalende, hvad jeg også startede med at sige. Men vi må først klare dagen og vejen, hvis man kan sige det på den måde, med at få løst det store problem, vi har, og som vi bør løse.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Hr. Flemming Oppfeldt. Når man beder om ordet, skal man samtidig trykke på ønsker ordetknappen.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Hr. Jørn Pedersen siger, at vi er meget trængt med hensyn til boliger i øjeblikket. Nu har vi jo påvist tidligere under debatten, at under de 2 sidste år under den socialdemokratiske regering blev der bygget 6.700 ældreboliger i alt, og der er i de 2 første år under denne regering bygget 11.500 boliger. Men det mener hr. Jørn Pedersen er en trængt situation. Hvad er det rigtige tal? Hvor mange boliger skal der bygges?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Svaret er ganske enkelt: Der skal bygges nok.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Der skal bygges nok. Det vil så sige, at Socialdemokratiet regner med, at der skal bygges mere end 11.500 boliger på 2 år. Hvor mange penge har Socialdemokratiet sat af til det i sit finanslovforslag?

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Vi har faktisk netop peget på boligpolitikken i vores finanslovforslag, som jeg skal anbefale hr. Oppfeldt at læse, som et af de områder, hvor man kan skaffe beskæftigelse. Vi har oven i købet peget på ældreboliger som et af områderne.

Desværre gik det jo sådan, at Venstre og hr. Flemming Oppfeldt stemte imod. Det er jo lidt ærgerligt. Men vi havde faktisk konkrete forslag, så vi kunne få bygget nogle flere ældreboliger og ældreegnede boliger, for det mener vi der er behov for.

Jeg skal garantere for, at hvis det er den nuværende regering, der sidder til efteråret, når vi skal snakke finanslov igen, vil vi komme med forslaget endnu en gang, for vi mener, at dels er der beskæftigelse i det, og det har vi da behov for, for modsat Venstre og regeringen vil vi godt gøre noget ved beskæftigelsesproblemet, dels kan vi slå to fluer med ét smæk og både få bygget noget, vi har behov for og stærkt brug for, og få nogle flere mennesker i arbejde. Det er meget fornuftigt set med vores øjne.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Hr. Flemming Oppfeldt spurgte Socialdemokraternes ordfører, hvor mange penge Socialdemokraterne har sat af. Der kom ikke noget svar, og jeg kunne egentlig godt tænke mig at få det at vide, så derfor spørger jeg igen.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Det vil jeg gerne svare på, for det kommer an på, hvor mange der er behov for – så enkelt er det jo – så længe vi ikke kan få opgørelser over, hvor mange der står på venteliste, for det er sådan set en forudsætning for, at vi kan begynde at lave regnestykkerne for, hvor meget vi skal have bygget.

Det er jo ikke ret mange år siden, man i Boligministeriet – det var dengang, der stadig væk var et boligministerium – lavede beregninger, der viste, at der ville komme en voldsom efterspørgsel, når de store årgange blev ældre. Jeg synes, det er temmelig logisk, at det er det, der vil ske.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Så vil jeg gerne spørge Socialdemokraternes ordfører, om Socialdemokraterne har en plan for, hvordan man kan regne det behov ud.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Ja, det kunne jeg godt finde ud af at regne ud, for man kunne jo passende spørge ude i kommunerne, så mange vi nu end ender med at få: Hvor mange har I på venteliste? Og så kunne man tælle dem sammen. Det tror jeg ville være en god idé, så man kunne få lidt mere overblik. Jeg synes, det er lidt irriterende, at den sidste opgørelse, vi har, er fra 2001. Det ville være rart at få nogle nyere tal på bordet. Det tror jeg hele Folketinget ville kunne have glæde af.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Beslutningsforslaget fra Enhedslisten er jo til dels en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 15 fra folketingsåret 2001-02. Da vi dengang behandlede det forslag, sagde vi, at der ikke skulle herske tvivl om, at Dansk Folkeparti øn-

sker en lovgivning engang, der sikrer ældre og handicappede et helt frit valg med hensyn til plejehjem og botilbud.

Vi var også enige med Enhedslisten i, at retten til selvvisitering både for ældre og handicappede ville give et reelt billede af behovet for forskellige typer boliger. Vi lagde ikke skjul på, at intentionerne i forslaget var gode og velmenende, men vi sagde også ganske klart, at vi ikke kunne støtte forslaget, og den holdning har vi fortsat. Jeg skal gerne begrunde det.

Forslagets succes afhænger nemlig set med vores øjne af, hvorvidt der er boliger nok. Det er der ikke på nuværende tidspunkt. Vi har stadig væk ældre mennesker, der venter på en plejehjemsplads. Vi har stadig væk yngre handicappede, der er boligplaceret på plejehjem blandt ældre mennesker, eller som stadig er hjemmeboende. De venter på en bolig blandt ligestillede.

Så vi synes faktisk, at når man ser på, at der er så mange mennesker på venteliste i forvejen, så er det urealistisk at tale om selvvisitering på nuværende tidspunkt, fordi de mennesker, der vil selvvisitere sig, jo aldrig ville have mulighed for at få en bolig her og nu. Den venteliste ville blive lagt i en skuffe.

Vi mener, at der skal være en langt større kapacitet af egnede boliger til stede, end landets kommuner har nu. Vi synes, vi har rigeligt at gøre med at få boligplaceret de ældre handicappede, for hvem behovet er størst både for plejeboliger og egnede boliger til handicappede. Vi mener ikke, vi løser det problem ved, at man kan visitere sig selv, for det kommer der ikke flere boliger af her og nu, tværtimod.

Vi ønsker at få løst det her boligproblem, og Dansk Folkeparti ser gerne, at kommunerne speeder op for byggeri af både plejehjems- og handicapboliger. I satspuljeforhandlingerne for de kommende år er der netop afsat penge til opførelse af flere handicapvenlige boliger, og det ser Dansk Folkeparti som et skridt i den rigtige retning. Men det er selvfølgelig et område, der skal følges nøje.

Af beslutningsforslagets bemærkninger fremgår det, at det skal være et reelt frit valg, hvor i landet man vil bo, og de nuværende begrænsninger skal fjernes. Det er vi også helt enige i i Dansk Folkeparti. Hele livet igennem er vi fleksible i vores gøren og laden. Vi gør, hvad vi vil, vi kan rejse, hvorhen vi vil, og vi kan bosætte os, hvor vi vil. Så hvorfor skal de rettigheder fratages en, fordi man er handicappet eller gammel?

Af den grund støttede vi forrige år et lovfor-slag, L 130, om det frie valg, fordi det åbnede op for, at man kunne komme på plejehjem i en by i en anden kommune, hvor f.eks. familien boede, og at et ægtepar ikke blev adskilt, fordi den ene f.eks. skulle på plejehjem.

Så man kan sige, at den del af lovforslaget faktisk er indfriet. Hvor stor en succes det så er blevet indtil nu, ved vi ikke noget om. Vi har ikke en statistik, der viser det.

Jeg vil slutte af med at sige, at Dansk Folkeparti som sagt synes, Enhedslistens forslag er meget sympatisk, men vi synes, at tidspunktet er forkert. Vi mener, at vi først skal have opført det passende antal boliger. Lad os derefter få bugt med de eksisterende ventelister, og lad os så tage diskussionen om selvvisitering på et senere tidspunkt.

Indtil vi har fået de boliger til de mennesker, der virkelig har et reelt behov for at komme på plejehjem eller få en handicapeget bolig, mener vi, at de personer skal igennem en behovsvurdering, hvor der sker en visitation efter faglige principper.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Fru Pia Kristensen siger, at det er et forkert tidspunkt, fordi vi først skal have opfyldt behovet for dem, der har det reelle behov. Jeg vil spørge, hvor mange det er. Vi andre har jo ikke så store muligheder for at vide det, for regeringen og Dansk Folkeparti har jo afskaffet ventelisterne.

De sidste ventelistetal, vi har, er fra 2001. Så syntes man ikke om det billede længere, og så skar man det væk. Hvor mange venter? Og hvorfor har regeringen og Dansk Folkeparti haft en interesse i, at de tal skulle fjernes? Hvorfor må vi ikke kende de der tal? Er det ikke forudsætningen for at handle, at man har de der tal? Eller skyldes det, at man har fjernet dem, at de var så ubehagelige i forhold til Dansk Folkepartis løfter, at man synes, det var rart at få dem helt fjernet fra virkeligheden?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg har ikke tallene her, men vi ved fra ældreorganisationer og fra handicaporganisationer, at det er et stort problem, at mange meget svage ældre ligger i deres egne hjem og er så svage, at de ikke kan klare sig selv og faktisk har brug for pleje i alle døgnets timer.

Vi ved fra handicaporganisationerne, at unge mennesker sidder boligplaceret på plejehjem eller er hjemmeboende hos forældrene. Det ved vi. Det er virkeligheden. Tallene har jeg ikke her hos mig.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det kan jeg godt forstå. Jeg vil heller ikke bebrejde fru Pia Kristensen, at hun ikke har tallene, for regeringen og Dansk Folkeparti har jo afskaffet de her tal. Og så er det vel klart nok, at fru Pia Kristensen ikke har de tal, som man har valgt at afskaffe.

Men mit principielle spørgsmål er: Hvis nu man er optaget af at løse det her problem, hvorfor starter man så med at afskaffe tallene? Hvad har bevæggrunden været for regeringen og Dansk Folkeparti for, at de her tal ikke måtte være offentligt tilgængelige?

Det minder næsten om Sovjet i gamle dage. Når der kommer et ubehageligt tal, så fjerner man det. Hvorfor gør man det? Hvis fru Pia Kristensen har ret i, at hun vil løse det her problem, vil hun så være med til sammen med oppositionen at sikre, at vi får de ventelistetal igen?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Det vil vi da meget gerne. Vi har ikke lyst til at holde nogle tal hemmelige. Nu er det jo sådan med tal, at når man kigger på den ene rapport og den anden rapport, så kan de være meget forskellige. Nu hørte jeg jo lige nylig diskussionen mellem hr. Villy Søvnald og hr. Flemming Oppfeldt, hvor de var meget uenige i forbindelse med to statistikker.

Men vi ønsker da ikke at hemmeligholde tal. Tværtimod skal de frem i lyset. Det er ikke os, der har været med til at lægge dem i en skrivebordsskuffe. Og desuden tror jeg da nok, hr. Villy Søvnald ved, at vi i Dansk Folkeparti taler højt om de manglende plejehjemspladser og om de manglende handicapboliger.

Hvis vi havde i sinde at skjule, at der var mange ældre, der ventede på plejehjemspladser, eller at der var handicappede til handicapvenlige boliger, så tav vi. Vi er interesseret i at få tallene frem, for det vil sandelig også betyde, at vi så har et reelt tal for, hvad vi egentlig mangler af boliger.

Jeg vil så lige sige, at i satspuljeforhandlingerne er midlerne blevet afsat til at opføre handicapegete boliger. Der diskuterede vi netop også,

hvad det egentlig er, vi skal opføre, og at vi måtte have en undersøgelse af, hvad mangelen egentlig bestod i, og hvilken type boliger vi skulle have.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er en meget lovende dialog, der er med fru Pia Kristensen i øjeblikket. Jeg vil derfor spørge, om fru Pia Kristensen vil gøre noget konkret for, at ventelister, og hvor lang tid man står på venteliste, igen kan blive offentligt tilgængelige tal?

Det er tit sådan, at Dansk Folkeparti har en bedre adgang til regeringens ører og vilje end nogen af os andre.

Kl. 17.55

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Det kan jeg da svare meget kort på. Det kan vi sådan set bede Socialministeriet om at undersøge og om at komme med nogle tal for. Vi laver et udvalgsspørgsmål på det, og så får vi forhåbentlig nogle konkrete tal på bordet.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Som jeg har sagt tidligere under lignende behandlinger af lignende forslag, er det vurderingen i Det Konservative Folkeparti, at den visitation, den vurdering af, om ældre skal på plejehjem, af hvilke behov de har, og hvilken plejebolig de skal i, er en del af det kommunale selvstyre. Det er et kommunalt anliggende at vurdere, hvilket behov den enkelte ældre i den enkelte kommune har, og det er naturligvis noget, man skal vurdere sammenholdt med de forskellige andre tilbud, der er i den enkelte kommune.

I Det Konservative Folkeparti ønsker vi at bevare det kommunale selvstyre. Det gør vi altså også på det her område, og vi mener, at det mest saglige er at sikre, at de ældre, der har de største behov i den enkelte kommune, også får et tilbud, der passer til den enkelte ældre, når man tager højde for, hvilke tilbud der i øvrigt er i denne kommune.

For så lige at gøre lidt op med den her taldiskussion, så er det jo sådan, at vi i forbindelse med det frie valg faktisk har pålagt kommunerne at lave opgørelser over ventetiderne på de forskellige tilbud i de forskellige kommuner. In-

den vi så tager diskussionen om det ene og det andet tal, skal jeg på forhånd sige, at jeg ikke står med tallene her, men det er faktisk sådan, at kommunerne er pålagt at lave de tal i forbindelse med de frie valg. Så derfor kan vi jo under udvalgsarbejdet se på de tal, der måtte være kommet ind på nuværende tidspunkt.

Men Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte det her forslag. Det har vi heller ikke kunnet før. Vi vil langt hellere sikre, at pengene bliver brugt der, hvor der er størst behov for det, og derfor ønsker vi fortsat, at der skal være en faglig vurdering af, hvilke behov den enkelte måtte have for plejehjem, plejebolig osv.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Vi er jo alle sammen enige om, at det er vigtigt, at vi får bygget nogle flere boliger til ældre og handicappede, men jeg ville godt høre, om Det Konservative Folkeparti også mener, at man så skal sige, at kommunerne også i øvrigt skal have ret til at lave visitering på boligmarkedet. Vi har jo generelt en boligmangel. Skal man så ikke også ind og vurdere, om det er rimeligt, at der bor en familie på kun to personer i en kæmpe bolig, hvor der sagtens kunne bo ti mennesker?

Burde vi ikke snarere samfundsmæssigt sige, at her synes vi altså ikke, at de to skulle have lov til at bestemme, at de ville bo sådan. De skulle faktisk bo ti mennesker i det hus, fordi vi ikke har råd til at bygge så mange boliger, som der egentlig er behov for.

Hvad er det, der gør, at det lige er ældre og handicappede, der ikke skal have ret til selv at bestemme, om de nu altså gerne vil flytte til en anden boligtype? Hvis Det Konservative Folkeparti virkelig mener, at det er en del af det kommunale selvstyre at lave sådan en indgriben i boligmarkedet, hvad er det så, der gør, at det så ikke også skal gælde for alle andre på boligmarkedet?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu er forskellen, at vi her taler om en gruppe mennesker, som bliver visiteret til, at de faktisk har et ganske særligt behov og derfor skal have en ganske særlig type boliger. Sådan er det jo også, når man forsøger at gribe ind over for de mennesker, som måtte have et ganske særligt behov, som f.eks. står boligløse, men ikke går ind og regulerer sådan på det helt almindelige

marked for helt almindelige mennesker, der ikke har de der særlige behov.

Det er simpelt hen, fordi vi her taler om en type boliger, der skal opfylde nogle ganske særlige behov ofte for nogle mennesker, der er langt svagere end resten af os, og derfor kræver det ekstra ressourcer. Derfor kræver det, at vi så også sikrer os, at de ekstra ressourcer, vi lægger i det her, tilgodeser de mennesker, som har størst behov for det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Men det her forslag går jo ikke ud på at sige, at man skal komme forrest i køen, hvis man ikke har noget behov. Det går ud på, at man selv skal have ret til at sige: Nu vil jeg gerne flytte hjemmefra, fra mine forældre, og bo for mig selv i min egen bolig, eller at nu er jeg blevet så gammel, nu vil jeg ikke bo i min egen bolig længere, nu vil jeg hen og bo sammen med nogle andre.

Spørgsmålet er: Mener Det Konservative Folkeparti, at de, der har penge nok, bare skal kunne flytte, fordi de jo kan betale for at få en bolig, der er stor nok til, at de kan komme ind med kørestolen eller kan betale for at bo i et byggeri, hvor der bor andre, mens de, der ikke har råd til bare at købe den bolig, de skal bruge, altså er afhængige af, at der er nogle kommunale sagsbehandlere, der endevender, hvordan de har det, og så når frem til, at de har et behov? Hvorfor er der den forskel i, hvad Det Konservative Folkeparti lige pludselig mener hører under det kommunale selvstyre, og hvad der er noget, folk selv kan bestemme?

Kl. 18.00

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen når man f.eks. skal på plejehjem, er det jo netop, fordi man har et særligt behov for at komme et sted hen, hvor der er nogle mennesker, der kan hjælpe én, hvor man kan få nogle ydelser ganske tæt på, hvor man f.eks. kan få noget ergoterapi, hvor man kan blive hjulpet døgnet 24 timer; altså man får opfyldt nogle særlige behov, som også er meget dyrere, men som er nogle behov, som vi har besluttet vi gerne vil hjælpe de her mennesker til at kunne få opfyldt.

Så er det klart, at vi må sikre os, at de ressourcer går til de her mennesker, der har mest behov. Jeg mener ikke, at det på nogen måde kan sammenlignes med, at man, hvis man køber en bo-

lig, så har mulighed for at eje den bolig. Her taler vi altså om nogle boliger, der skal udfylde nogle ganske særlige behov. Vi taler ikke bare om det generelle boligmarked og om, hvorvidt den ene eller den anden har råd til at købe den ene eller den anden bolig. Vi taler om nogle ydelser, som vi har besluttet at kommunerne skal kunne tilbyde de enkelte borgere, og så skal vi også give kommunerne mulighed for, at de ydelser, de tilbyder, tilgodeser de borgere, der har størst behov for det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Det her er jo endt med at blive en meget spændende diskussion, synes jeg, både en principiel diskussion og også en meget konkret diskussion. Man kan vel sige, at Enhedslisten hermed formulerer det ultimative bud på det frie valg, og det er vel historiens ironiske skæbne, at de, som i øvrigt siger, at de er tilhængere af det, ihærdigt sætter sig imod, at det frie valg skulle virke lige præcis her.

Jeg kom undervejs i debatten til at mindes statsministerens nytårstale, den første, hvor han advarede mod smagsdommere og sagde, at der var forhold i livet, hvor almindelige mennesker bedst selv vurderede, hvad der var godt. Gad vidst, om ikke det her er et af områderne. Gad vidst, om ikke det netop er et af områderne, hvor folk godt selv ville være i stand til at vurdere. Det mener højrefløjen ikke i det her tilfælde. Der er det for vidtgående at gå ind for det frie valg.

Når Enhedslistens forslag er interessant, er det jo, fordi det er en reel måde at få afdækket et behov på, som ingen af os kender. Jeg synes, det er historisk interessant, at tidligere regeringer har turdet lægge tallene frem med ventelisterne. Derfor har vi de sidste tal i år 2001. Og så oplever vi pludselig et tal, som kunne være ubehageligt i den offentlige debat, der har været præget af metafysiske udtryk som frit valg og folk, der selv skulle bestemme, og sådan noget. Hvis det blev sat op imod virkeligheden, kunne der jo godt tegne sig et knap så romantisk billede. Derfor valgte man så at retouchere tallene væk. Det synes jeg er ærgerligt.

Derfor er Enhedslistens forslag jo, undskyld mig, genialt på den måde, at det er den ultimative måde at få frem, hvor mange mennesker der gerne ville have en plads i en beskyttet bolig, et

plejehjem, en ældrebolig, hvis muligheden var der.

Når det også er en vigtig diskussion, er det jo, fordi vi med vores plejecentre er på vej et sted hen, hvor plejetyngden simpelt hen er så stor, at det i sig selv gør det svært med nogle af de ting, vi godt vil. Tankerne om netværk på ældreområdet, tankerne om svage ældre, der understøttes af stærke ældre, og sådan noget vanskeliggøres jo voldsomt, når visitationen er så hård, som den er i øjeblikket. Også af den grund vil det måske være vigtigt, synes jeg, at overveje forslaget.

Så har vi haft en diskussion om statistik. Er Ældre Sagens tal rigtige? Jeg vil nu advare imod at tro, at Ældre Sagen ikke er i stand til at arbejde med de her områder. De plejer at være rimelig grundige i deres dokumentation. Men det vender vi som sagt tilbage til.

Jeg synes alligevel, det er påfaldende, at det stærkeste indlæg, ministeren kunne komme med, var, at det i hvert fald var uændret fra 2002 til 2003. Det synes jeg må være påfaldende for et støtteparti som Dansk Folkeparti, der har sagt, at de vil gøre noget mere for de ældre, at det ultimative, man kan komme op med som argument i den her sag, er, at det i hvert fald ikke er blevet dårligere; vel at mærke i en situation – som hr. Jørn Pedersen påpegede – hvor antallet af ældre, specielt dem over 85 år, stiger voldsomt. Det her ser ikke kønt ud for regeringspartierne. Det ser endnu mindre kønt ud for Dansk Folkeparti i forhold til de udmeldinger, der har været.

Så forstår jeg simpelt hen heller ikke, at man ikke parrer den her diskussion med diskussionen om den høje ledighed. Vi ved, at byggefagene er trængt. Vi ved, at der på et område som ældreområdet, også på børneområdet og skoleområdet, er behov for at sætte noget i gang. Vi ved, at det kan konjunkturstyres på den måde, at hvis der så bliver behov for at skrue ned igen, kan man skrue ned på et senere tidspunkt.

Kl. 18.05

Jeg forstår ikke, at regeringen ikke vælger – i stedet for bare passivt at kigge på arbejdsløshedstallet, der stiger – at gå ind og sige, at der er en fantastisk mulighed for at løse to problemer på én gang, nemlig arbejdsløshedsproblemet og problemet med de mange ældre og handicappede, der venter. Vi har et behov for rotation på boligmarkedet, også for at få de unge ind på boligmarkedet, fordi boligmarkedet er låst, det tvinger priserne op, og det gør, at unge familier kommer til at betale afsindig høje huslejer, der

igen gør, at hele økonomien ikke hænger sammen.

Derfor synes jeg, at alle argumenter taler for, at vi havde en regering, der var lidt mere aktiv på det her område, udtrykte sig lidt mere ambitiøst, havde modet, det moralske mod, til at lægge tallene frem, så vi kan vurdere de reelle tal. Det håber jeg at denne her debat giver anledning til.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Efter denne her debat må man sige, at så står oppositionen ynkelig svagt. Vi har nu fået dokumenteret, at der bliver bygget mange flere boliger, end der blev bygget under SR-regeringen.

Så har hr. Villy Søvnald ét eneste figenblad tilbage, nemlig noget med, at regeringen skjuler de sande ventelister. Jeg vil godt spørge hr. Villy Søvnald: Hvad bygger hr. Villy Søvnald det på? Hvad er det for en lov, vi har gennemført? Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at vide noget om som lovgiver.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Der var to spørgsmål i hr. Flemming Oppfeldts indlæg. Jeg glemmer det med figenbladet, men det andet spørgsmål drejede sig om, at tallene med faldet ikke holdt.

Jeg synes, hr. Flemming Oppfeldt skal være meget opmærksom på, at det, han bruger, er byggetal. Det, Ældre Sagen bruger, er ikke antallet af byggede boliger pr. år, men det er en opgørelse år for år over, hvor mange boliger der er tilgængelige. Derfor sammenblander man, undskyld mig, æbler og pærer. De tal der imødegår ikke nogen som helst af Ældre Sagens oplysninger, der er en optælling år for år over, hvor mange boliger vi har, og det er antallet af boliger pr. år, der siger, om der er plads til den ældre, der ønsker en plejehjemsplads.

Så spørger hr. Flemming Oppfeldt som det andet spørgsmål, hvorfra hr. Villy Søvnald har, at ventelistetallene sluttede i 2001. Det har jeg fra samme bilag fra Ældre Sagen, anden side, hvor man gør opmærksom på, at i 2001 har vi det sidst kendte ventelistetal, det, der er på de 4.900. Derefter ophører ventelistetallene i 2002 og 2003. Det er dem, jeg efterspørger, og derfor er jeg glad ved Dansk Folkepartis fru Pia Kristensens melding om, at dem vil Dansk Folkeparti også have frem igen. Så kan vi jo tvinge regeringen til at komme med dem.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg synes, det er tyndt, for det er altså ikke noget, Folketinget har gennemført en lov om, som det blev fremført på et tidligere tidspunkt, som om vi ønskede at skjule tallene.

Jeg kan sige, at i forbindelse med loven om frit valg af ældrebolig, plejebolig osv. blev kommunerne forpligtet til at opgøre tallene, og at disse opgørelser skal lægges ud på kommunernes hjemmesider. Så i stedet for at regeringen har skjult noget, blev det faktisk gennemført på den måde, at der skulle være fuldstændig gennemsigtighed, og at tallene skulle offentliggøres. Jeg vil bare sige til hr. Villy Søvndal, at tallene her jo viser, at der bliver bygget flere boliger, end der blev bygget tidligere.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det sidste har vi analyseret én gang, så det behøver jeg vist ikke at kommentere igen. Men det, der er interessant, er ikke, hvad der bliver bygget, men antallet af tilgængelige boliger, og det er det, der er faldet.

Så vil jeg sige, at det er lidt ærgerligt, at hr. Flemming Oppfeldt ikke har en tredje kort bemærkning, for så kunne han jo oplyse det for Folketinget. Fru Pia Kristensen redegjorde meget ærligt for, at hun ikke kendte tallet. Jeg er spændt på, om ministeren kender ventelistetallet. Det tror jeg ikke, men det kan vi jo høre, når hun kommer op her til slut. Hr. Flemming Oppfeldt har desværre ikke ordet mere, men hr. Flemming Oppfeldt kender heller ikke tallet, så ingen kender ventelistetallet.

Det er da et problem, at hvor vi engang havde centrale ventelistetal over, om det gik frem eller tilbage, har regeringen – jeg sagde ikke Folketinget, jeg sagde regeringen – valgt at sige, at de der tal ikke er så interessante for offentligheden længere. Det kan jeg på en måde godt forstå, for jeg tror ikke, de er pyntelige i forhold til det billede, regeringen ønsker at tegne af sig selv, men det er jo ikke særlig smukt at fjerne tal, bare fordi de ikke er så pyntelige.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er nødt til at spørge hr. Villy Søvndal, hvad det er for nogle tal, vi har fjernet.

Kl. 18.10

Så er jeg også nødt til at spørge hr. Villy Søvndal, om ikke netop det, regeringen har gjort, er

det mest saglige, man kan gøre, altså at vi har pålagt kommunerne, kommune for kommune, at komme med de faktiske tal i den enkelte kommune. Der er jo utrolig store forskelle fra kommune til kommune, så et gennemsnitligt billede af, hvor lang tid ventetiden er, giver jo ikke noget indtryk af, hvad den ventetid betyder for den enkelte borger. Det giver derimod et meget godt indtryk for den enkelte borger at vide, hvad ventetiden er lige præcis dér, hvor det er relevant for vedkommende, altså i den kommune, hvor man gerne vil have det her tilbud. Så er det ikke meget mere sagligt at gøre det fra kommune til kommune?

Så må jeg altså spørge hr. Villy Søvndal, hvad det er, regeringen har fjernet, for der er ikke nogen af os, der kender til det.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg forstår godt fru Charlotte Dyremoses interesse sammen med det andet regeringsparti i at skubbe det her tilbage til kommunerne, for hvis man i en situation, hvor kommunerne i øvrigt holdes meget stramt økonomisk, kan putte det tilbage til dem, slipper man jo for at tage et overordnet ansvar.

Når jeg synes, landstallene er interessante, er det, fordi de siger noget om, at hvis ventelisten stiger, hvis den er højere end de sidst kendte ventelistetal fra 2001, de 4.900, så er der behov for en samfundsmæssig indsats, så er der brug for, at regeringen tager initiativer og ikke bare lader stå til, og det er jo derfor, det er interessant at få regeringen til at vedkende sig ansvaret.

Men for at det nytter noget, er vi nødt til at have et styringsmiddel, som hedder: Hvad er det landsdækkende ventelistetal? Vi kender det ikke siden 2001, og det er ærgerligt, også for debattens kvalitet.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Så er jeg nødt til at spørge hr. Villy Søvndal, om ikke situationen er den, at grunden til, at vi kender det fra lige præcis 2001, er, at Danmarks Statistik lige præcis det år satte fokus på det her. Så må jeg spørge hr. Villy Søvndal: Hvilket fokus var der før 2001?

Samtidig må jeg spørge hr. Villy Søvndal: Er det ikke sådan, at når nu vi ved, at vi hvert eneste år får tal fra alle kommunerne, så er det jo muligt at samle op på de tal, hvis man har brug

for en status, plus at det jo er muligt at sammenligne, hvordan det går i de enkelte kommuner?

For det er jo ikke ualmindeligt, at man kan sammenligne, tage nogle af de største kommuner, se på, hvordan udviklingen er i dem, og dermed få et konkret billede af det frem for et billede, som måske kunne være udtryk for en fremgang i den ene del af landet og en tilbagegang i den anden del af landet; at man rent faktisk kan se, om kommunerne gør noget ved det her problem, eller om kommunerne ikke gør noget ved det her problem, hvor store problemerne er i den enkelte kommune, samtidig med at den enkelte borger har et konkret billede af, hvad det er, der foregår.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg synes, det er underligt, at en regering og dens støtteparti, der ved sin tiltrædelse siger, at de har meget store ambitioner på ældreområdet, vælger at kigge tilbage til 2001 og før da i stedet for at kigge på nutiden og på fremtiden og sætte nogle ambitiøse mål, der siger, hvad man vil med ældreboligbyggeriets omfang.

Vi ved, at vi er i en periode, hvor antallet af de helt gamle og de allermest plejkrævende stiger voldsomt. Det er på det tidspunkt, man slipper det centrale styringsinstrument, nemlig at holde øje med, hvordan ventelisterne udvikler sig. Jeg må sige, at jeg synes, det er fantastisk uambitiøst.

Jeg er glad for, at Dansk Folkeparti trods alt er mere ambitiøse, og at fru Pia Kristensen i debatten i dag har sagt – og det er der jo så et flertal for, uanset om regeringen ikke ønsker de tal frem – at de tal vil vi have frem, fordi vi har brug for dem for at kunne styre. Jeg er også glad for, at fru Pia Kristensen sagde meget tydeligt, at hun er villig til at bruge det flertal.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Hr. Villy Søvnal sagde for lidt siden, at det så sort ud for regeringen, men at det så endnu sortere ud for Dansk Folkeparti. Jeg vil godt sige til hr. Villy Søvnal, at den sorte sky vil vi i Dansk Folkeparti i hvert fald ikke have hængende over vores hoveder, for det så faktisk meget, meget sort ud allerede inden regeringsskiftet.

Jeg vil spørge hr. Villy Søvnal, om han ikke er enig med mig i, at man op gennem 1990'erne godt nok opførte ældreboliger, men at man nedlagde et stort antal plejehjemspadser.

Det andet spørgsmål er: Vil hr. Villy Søvnal ikke give mig ret i, at man altså ikke kan trylle på 2 år? Tror hr. Villy Søvnal, at vi kan få rettet op på den boligmangel, der er, på blot 2 år?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg er enig i, at man ikke kan trylle på 2 år. Mit problem er, at jeg ikke synes, man retter op, jeg synes, man retter ned. Problemet er jo, at det ikke går fremad, problemet er, at kurverne falder, at der bliver bygget mindre end det sidste år, hvor en anden regering havde ansvaret.

Men jeg vil sige for mit eget vedkommende, at jeg ikke vil rodes ind i den der diskussion om, at det er den gamle regerings skyld og sådan noget, for vi fremlagde under den tidligere regering en række forslag om et mere ambitiøst ældreboligbyggeri. Så jeg er ikke bundet af at skulle forsvare en bestemt regering i det her; jeg er bundet af at skulle forsvare et ældreboligbyggeri af et meget mere ambitiøst omfang.

Kl. 18.15

Fru Pia Kristensen må indrømme, at tallene fra Ældre Sagen viser et fald på en tiendedel af det tilgængelige antal pladser i ældreboliger og plejehjem. Det kan ikke være rart for Dansk Folkeparti at se. Jeg havde egentlig lidt ondt af Dansk Folkeparti, og det var derfor, jeg nævnte det, for Dansk Folkeparti har jo sagt, at de ville have noget mere ambitiøst på ældreområdet. Nu taler tallene så deres tydelige sprog: Det går samme vej, som hønsene skraber. Fru Pia Kristensen siger: Jamen det er kun 2 år. Hvis denne her kurve fortsætter, så er det endnu værre om 2 år.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Tal er tal, og som sagt er der åbenbart stor uenighed om, hvor mange boliger der egentlig mangler, men der bliver nu stillet et udvalgs spørgsmål i Socialudvalget, og så skal vi have de tal på bordet.

Hr. Villy Søvnal sagde godt nok, at man ikke kan trylle på 2 år. Han mente, at man var for uambitiøs. Men 2 år er altså ikke mange år til at få bygget noget op, der nærmest lå i ruiner. Vil hr. Villy Søvnal ikke give mig ret i, at det er en tung arv at løfte efter den tidligere regering at få rettet op på den boligsituation, vi har i dag? Vil hr. Villy Søvnal ikke give mig ret?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Fru Pia Kristensens vildfarelse, som jeg tror jeg er nødt til at hjælpe hende ud af, er, at det går fremad, og at jo længere man fortsætter som nu, jo bedre bliver det, men det, de her tal viser, er jo, at det bliver værre, vil jeg gerne sige til fru Pia Kristensen. Derfor er det ikke et spørgsmål om at fortsætte som nu; det er et spørgsmål om at gøre det helt anderledes, hvis man skal løse det her problem.

Men vi skal ikke tale os væk fra hinanden. Jeg er glad for Dansk Folkepartis tilsagn om, at Dansk Folkeparti sammen med oppositionen vil tvinge regeringen til at få tallene frem om, hvordan de virkelige ventelister ser ud. Det er vi meget tilfredse med fra venstrefløjens side. Det synes jeg er meget nyttigt, for så kan vi få det retvisende billede på ventelisteområdet.

Jeg tror ikke, det kommer til at se godt ud, og jeg tror, det er derfor, regeringspartierne stritter så voldsomt imod.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Kan man trylle på 2 år? Det er meget interessant, fordi trylleri jo ellers normalt bliver betragtet som noget, der kræver hurtighed og håndgreb for at skabe den illusion, man gerne vil fremkalde. Der vil jeg gerne sige, at jeg synes, vi har været ude for noget der ligner trylleri: Hurtighed og håndgreb, som skal få det til at se ud, som om denne regering, ja, nærmest ved hr. Flemming Olsens personlige indsats har bygget ældrebolig på ældrebolig på ældrebolig. Jeg synes, det er nydeligt gjort, men det har ikke nogen særlig tæt relation til sandheden.

For sandheden er jo, at det, der tager tid, er at sætte mursten på mursten på mursten for at skabe tidssvarende boliger for ældre og handicappede og andre mennesker, der har brug for boliger i offentligt regi med de tilknyttede service-muligheder, som vi gerne vil have.

Dermed er det jo også karakteristisk for det her område, at vi har lavet forlig på forlig. Vi har nedsat grundkapitalen, og det har vi gjort i den forrige regerings tid. Den positive tilvækst i nybyggeriet, der måtte være, mener jeg i vid udstrækning man må tilskrive både den forrige regering og det samarbejde, der har været mellem Folketingets partier bl.a. i satspuljesammenhæng.

Nu har vi tidligere hørt om, hvordan hønsene skraber. Jeg synes også, man skal vurdere, hvor mange fjer man faktisk vil tage fra disse høns og pynte sig med, for de kan meget hurtigt vise at være lånte.

Det Radikale Venstre har faktisk været benæret af Enhedslistens forslag. Vi stemte imod det sidste gang, og det vil vi jo givetvis ende med at gøre igen, men vi har været meget benæret af det, fordi det giver en mulighed for at vurdere, hvordan behovet faktisk er, og det kolossale problem i de diskussioner, vi har på det her område, er at vurdere behov. På den måde, vi håndterer det på i øjeblikket, vil behovet altid afhænge af den visitationspraksis, man har i kommunerne, og visitationspraksis kan skrue op og ned for behovet alt efter de politiske beslutninger rundtomkring i landets kommuner. Det er et problem for det fortsatte arbejde på det her område, at vi ikke har ventelister, og at vi ikke har ventetider, når man står på ventelisten, på området.

Derfor ser vi naturligvis frem til, at regeringen tager og laver en sammenhængende oversigt over, hvordan det står til i de enkelte kommuner, sådan at der ikke skal sidde studentersatte og andre gode folk og folketingsmedlemmer med god tid og klikke sig ind på samtlige kommuners hjemmesider for at lægge sammen og trække fra og få sig et overblik, som gør, at vi skal stå og skændes om bilag hernede i Folketingssalen.

Kl. 18.20

For det er klart, at det er vigtigt, at man kan se illusionens tykkelse rundtomkring, nemlig den illusionstykkelse, som ventelisterne lokalt vil være.

Når vi nok vælger at stemme nej til Enhedslistens forslag, er det jo, fordi det igen vil skabe en illusion, en illusion om, at man faktisk kan stille sig på en venteliste, og at det vil være relevant, for sådan vil det jo ikke være – ligesom det så kaldt frie valg, som regeringen har gennemført, i lige så høj grad er en illusion. Så længe der er den voldsomme mangel på boliger, vil det frie valg være en illusion. Vi glæder os meget til at se regeringens tal for, hvor mange der har benyttet sig af det frie valg. Vi tror ikke på, at det er væsentlig flere end dem, der benyttede sig af den samme mulighed under de daværende regler.

Vi arbejder, som vi også redegjorde for under sidste behandling af det her forslag, for flere boliger, men også for flere forskellige boformer, sådan at den gruppe, som ikke vil kunne visiteres

til en offentlig plejebolig, vil få nogle andre muligheder for at bo sammen med andre, det være sig ældre eller yngre, som kan støtte dem i, at man måske kan få en anden livskvalitet end at bo i det parcelhus, man måske har boet i, mens børnene voksede op og man var aktiv på arbejdsmarkedet.

Vi synes, det er meget godt set af Enhedslisten at fremsætte det her forslag. Det er helt afgørende for, at vi kommer videre i det store arbejde – som hidtil har været en fælles dagsorden for Folketingets partier – med flere ældreboliger, at vi får en realistisk vurdering af ventelisten, men også af ventetiden: Hvor lang tid går der egentlig, fra man har registreret et behov for at komme under mere beskyttede forhold, til det forhold faktisk kan indløses?

På den baggrund vil vi forholde os skeptiske, men konstruktive under udvalgsbehandlingen, og vi håber meget, at vi i den sammenhæng kan få nogle tal, som gør, at vi kan forholde os til, hvad behovet er.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så har hr. Flemming ikke Olsen, men Oppfeldt bedt om ordet.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg vil ikke komme så meget ind på statistik. Jeg synes, det er helt o.k., at vi får sammenfattet statistikker fra hele landet for at danne os et billede af det.

Jeg opfattede, at den radikale ordfører i sin tale henviste til, at en del af det boligbyggeri, vi har i dag, jo er fælles gods – det vil jeg overhovedet ikke benægte – men når vi alligevel i de sidste 2 år har bygget næsten dobbelt så mange ældreboliger som i de 2 forudgående år, så kunne jeg godt tænke mig at høre fra den radikale ordfører en karakteristik af det hop fremad i antallet af byggede ældreboliger: Er det beskedent, er det pænt eller er det smadder godt?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Eftersom jeg i meget vid udstrækning tilskriver øgningen i tilvækst af ældreboliger den daværende regerings initiativer, som blev taget i fællesskab med en række af de daværende oppositionspartier, så synes jeg naturligvis, at det er meget positivt, at vi har et byggeri af ældreboliger, og også, at det er positivt, at der bliver nedlagt utidssvarende boliger, som vi ikke anser for

at være moderne. Det synes jeg man skal have med i billedet, for ellers får vi et kæmpeskænderi om nedlæggelser og ophævelser.

Det gælder i øvrigt også den karakteristik, som fru Pia Kristensen gav af aktiviteten op gennem 1990'erne, at den måske heller ikke var særlig præcis i forhold til de forventninger, vi har om standarden på området.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg er glad for det svar, at vi er enige om at kalde den udvikling, vi har nu, positiv, og så kan vi alle hver især tage æren for det.

Det næste spørgsmål, jeg vil stille, er: Mener den radikale ordfører, at når vi så en dag får opgjort antallet af ventelisteboliger, så er det absolutte mål at bygge et antal boliger, så den venteliste bliver afskaffet, eller skal man lave en overvejelse, der relaterer sig til den tvivl, den radikale ordfører tidligere har udtrykt om, at kommunerne har forskelligt visitationsniveau?

Margrethe Vestager (RV):

Hvis nu man ikke forstår spørgsmålet, må spørgeren så stille det igen?

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Indtil en vis grænse kan spørgeren godt få lov til det, så o.k.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Det falder mest tilbage på mig desværre.

Jeg må så bare spørge: Når vi en dag finder ud af, hvor lang ventelisten er – og denne venteliste er et produkt af et måske forskelligt visitationsniveau, der er i forskellige kommuner – er Det Radikale Venstres mål så, at den venteliste skal afskaffes, at der skal bygges boliger til lige at afskaffe den venteliste?

Kl. 18.25

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er et meget svært spørgsmål, for spørgsmålet går på, om man vil bruge noget dårligt sammensat, generel statistik til at sætte samfundet i meget voldsomme økonomiske udfordringer. Det er rigtigt forstået? ... (Flemming Oppfeldt nikker) ... Ja.

Vi vil bruge statistikken til det, statistikken kan bruges til – det tror jeg vil være det mest forsvarlige – men vi vil meget gerne have et over-

blik over, hvad ventelisterne er på landsplan. I modsætning til det nuværende Venstre tror vi faktisk stadig væk på, at der i hvert fald er nogle områder, hvor kommunerne kan træffe overordentlig fornuftige og økonomisk velfunderede beslutninger.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Tove Videbæk som ordfører.

Tove Videbæk (KD):

Det er faktisk et sympatisk forslag, der her bliver fremlagt. Vi ved, at der p.t. er ventelister til plejehjem og plejeboliger, og det er uholdbart, at det er sådan, at svage ældre nogle steder skal ligge på gange på travle sygehusafdelinger eller værre endnu: ligge alene hjemme og vente på en plads på et plejehjem eller i en plejebolig. Det er utrygt for dem, og det er naturligvis uacceptabelt i et rigt land som Danmark.

Det ville være dejligt, om det kunne blive, ligesom da vores bedsteforældre skulle på alderdomshjem eller plejehjem, at de gik hen og bad om en plads, når de syntes, at nu kunne de ikke klare det længere. Måske ville det heller ikke blive misbrugt, for man vil jo nok ikke på nogen måde ønske at komme på plejehjem, før man virkelig har brug for det.

Vores problem i dag er bare det, at vi har for få ældre- og plejeboliger – det er alle enige om – delvis på grund af, at man op gennem 1990'erne aktivt gik ind og lukkede plejehjemspladser. Vi løser jo ikke mangelen på de her ældre- og plejeboliger ved, at alle kan visitere sig selv. Derimod skal der gang i byggeriet af ældre- og plejeboliger, og der skal turbo på renoveringen af plejeboliger, der ikke lever op til de bygningsstandarder, der er beskrevet i lovgivningen.

Det daværende Kristeligt Folkeparti fik sammen med flere andre partier i maj 2001 vedtaget B 76, som gik ud på, at private eller selvejende institutioner, som ejede plejehjem eller plejeboliger, kunne få samme tilskud som kommunalt ejede plejehjem og plejeboliger til renovering af disse. Og det er der så blevet taget hånd om senere hen.

Heldigvis er der også siden blevet ændret i lovgivningen vedrørende frit valg over kommunegrænser og vedrørende, at ægtepar skal kunne komme til at bo sammen på plejehjem, hvis det er det, de ønsker.

I den forbindelse vil jeg da godt spørge ministeren, om det frie valg også gælder *inden for* kommunegrænsen? Hvis der nu i en kommune

er både et kommunalt og et selvejende plejehjem, kan en ældre borger så selv vælge, hvilket af disse plejehjem derne borger ønsker at komme til at bo på?

Men tilbage til det, jeg egentlig ville sige.

Som det har været påpeget tidligere under debatten, mangler vi først og fremmest at få bygget rigtig mange ældre- og plejeboliger, således at der er en plads til alle de ældre, der har behov for og ønsker en plads i en ældrebolig eller på plejehjem. Så lad os håbe, at vi snart kommer til at se, at der bliver sat turbo på byggeri af disse ældre- og plejeboliger. For vi ved, at en del ældre, som får meget hjælp og støtte i hjemmet, meget hellere ville bo i en ældrebolig eller på et plejehjem, hvor de ikke skal ligge alene det meste af døgnet.

Selv om flere partier dags dato ikke er enige om antallet af nybyggede boliger og der var meget få af de tal, der blev nævnt i dag, som man overhovedet var enige om, så er vi vist i hvert fald alle sammen enige om, at vi skal have flere boliger hurtigst muligt.

Til sidst vil jeg gerne minde om Ældre Sagens forslag i det brev af 9. januar, som de har sendt til os. Det har været omtalt et par gange i dag. De har i slutningen af deres brev forslag vedrørende offensiv visitation. De tre forslag, som de har, er, at ingen bør vente mere end 1 måned på en plads i en ældre- eller plejebolig, når de er visiteret dertil, at der skal bygges flere boliger til demente, og at der bør ske en offentlig registrering af ventelister og reelle ventetider til ældre- og plejeboliger, og det vil jeg egentlig gerne spørge ministeren om hendes og regeringens holdning til, især det tredje punkt vedrørende den offentlige registrering af ventelister, som der også har været en hel del talgymnastik omkring under debatten i dag, og som også Kristendemokraterne synes er meget vigtigt.

KI. 18.30

Vi synes, Enhedslistens forslag er sympatisk, men vi kan nok ikke stemme for det.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten.

Alle andre partier end Venstre og De Konservative er gået konstruktivt ind i debatten og har haft stor forståelse for, at her er der et problem, som der er behov for at gøre noget ved. Det lyder også, som om der faktisk er et flertal for i hvert fald en del af Ældre Sagens forslag om en offentlig registrering af ventelister og ventetider,

så vi kan få et overblik over, hvor stort behovet er for dem, der er visiteret.

Jeg må indrømme, at jeg blev noget forbløffet over den meget, meget voldsomme reaktion, der kom fra både ministeren, Venstre og De Konservative på forslaget om, at folk skal have lov til selv at skrive sig på en venteliste. Jeg synes, det er ret utroligt, at det skulle være både socialt og stride mod det kommunale selvstyre og bryde med fundamentale principper i dansk ret, osv. Jeg har altså meget svært ved at se, at det skulle være tilfældet, hvis man får ret til at skrive sig på en venteliste.

Jeg synes, det er et fornemt arbejde, vi har fået fra Ældre Sagen med alle de forskellige tal. Under udvalgsarbejdet må vi få afklaret, hvad regeringen mener er de reelle tal, og forhåbentlig kan vi også komme videre og se, hvad vi kan gøre for at få tallene til at se anderledes ud og se på, hvad der kan gøres for at få bygget langt flere boliger og få sat nogle folk i arbejde. Man kan sige, at vi er trods alt i den heldige situation i denne sammenhæng, at der er arbejdskraft nok, der kan gå i gang med at bygge. Det kræver blot politisk vilje at sætte dem, der i dag bliver betalt for at gå arbejdsløse, til i stedet at gå i gang og blive betalt for at bygge nogle af de ældreboliger, vi har behov for, og jeg håber da, der kan samles noget politisk vilje til det.

Enkelte ordførere har været inde på noget, som vi også tilbage i november har fået en henvendelse om fra Rolf Thomsen, der har været leder af ældreplejen i Silkeborg og Hammel Kommuner gennem de seneste 11 år, og som også indimellem kommer op i debatten. Det handler om at se boligbyggeri fra en ny synsvinkel. Når der udføres boligbyggeri, skal det sikres, at det rent faktisk bliver blandet byggeri, så der er mulighed for, at folk kan blive boende, også hvis de kommer ud for en ulykke, bliver syge, bliver ældre og ikke længere kan klare trapper eller har andre behov. De skal have mulighed for at blive boende i nærmiljøet, måske oven i købet blive boende i den bolig, de nu engang bor i. Det er kun et spørgsmål om simpelt hen at tænke anderledes med hensyn til det generelle boligbyggeri, og det kunne også være med til at løse det meget store problem, vi har i dag, fordi der ikke er boliger nok.

Dertil kommer, at hvis vi sikrer, at folk selv kan bede om at få en bolig, når de mener, de har behov for det, får vi løst en del af det problem, som også har været inde i debatten. Beboerne på mange plejehjem er i dag så plejekrævende, at

der næsten ikke er nogen udfordringer tilbage til dem, og det er utrolig tungt for personalet at tage sig af de gamle, fordi de først får lov til at komme på plejehjem, når de simpelt hen ikke længere kan noget som helst derhjemme.

Det ville være godt, hvis vi fik en mere blandet beboersammensætning på plejehjemmene. Folk burde have mulighed for at flytte derhen, når de stadig selv kunne være med til at indrette det hjem, de skal bo i, måske i 5 eller 10 år. Det er rart stadig at være så frisk, at man selv kan bestemme, hvilke møbler man vil have med, hvor de skal stå, hvordan ens værelser skal indrettes, osv., og stadig være frisk nok til at kunne gå rundt og lære stedet at kende. Det kunne betyde en hel del, og det kunne måske også betyde, at der gik længere tid, før de blev mere plejekrævende og havde behov for mere hjælp, fordi de selv kan foretage sig noget i længere tid, end hvis de var blevet boende i en utidssvarende bolig, og det kunne også betyde, at de var mere sammen med andre. Det ville medføre mange fordele, hvis man begyndte at tage folks behov mere alvorligt og prøvede at tænke lidt anderledes, end man ofte gør i dag.

Så vil jeg sige, at med hensyn til de unge handicappede synes jeg altså, vi skylder dem, at de har ret til selv at bestemme, hvornår de vil flytte hjemmefra, og at vi skal sikre, at de også får mulighed for at flytte til en passende bolig uden at skulle gennem en visitering. Jeg tror ikke, der er nogen unge, som ikke har behov for en handicapbolig, som vil finde på at skrive sig op til en sådan bolig. De vil foretrække selv at finde en egnet bolig eller komme i en ungdomsbolig frem for i et særligt botilbud. Det vil man kun vælge, hvis man har behov for det, og derfor håber jeg, vi snart kommer dertil, at de unge handicappede får ret til selv at sige, at nu vil de altså flytte hjemmefra, og nu vil de gerne have de botilbud, de har behov for.

Kl. 18.35

Jeg er meget glad for den meget konstruktive tilgang, der har været fra de fleste af ordførerne. Jeg ser frem til, at vi får et godt udvalgsarbejde om forslaget og kommer et stykke videre, bl.a. med hensyn til at få mere fokus på ventelister og ventetider osv., og at vi får en mere reel opgørelse over, hvad behovet egentlig er, hvad vi kan gøre for at skaffe mere blandede boformer og måske ændre nogle krav til det generelle boligbyggeri. Dermed vil vi også kunne løse en del af problemet.

Jeg kan ikke lade være med at sige, at en del af problemet kunne måske løses ved at udnytte nogle af de luksusbygninger, der står tomme rundt omkring. I nogle af de mange tomme kontorbygninger i f.eks. København er der jo masser af tomme kvadratmeter med elevator og uden dørtrin og alt muligt andet, og det kunne jo være, man skulle prøve at undersøge, hvad det egentlig ville koste at sætte nogle af de arbejdsløse bygningshåndværkere til at indrette de bygninger til handicapboliger og ældreboliger. De ville ligge midt i byen, på attraktive steder, og så kunne vi måske få skabt en del af de boliger, der er et stort behov for, og samtidig slippe for at have de mange tomme bygninger stående og forfalde.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre synes, debatten i dag har afsløret, at der findes statistik over ventelisterne helt ned på kommuneplan. Det har vi ikke haft før, men det er jo et fantastisk instrument, vi dermed har fået, og det er oven i købet fuldt offentligt tilgængeligt. Noget andet, vi har fået at vide, er, at ældreboligbyggeriet i øjeblikket er næsten dobbelt så stort, som det har været tidligere.

Enhedslisten fremsatte for nogle år siden forslaget her i en lidt anden udgave, men næsten identisk med det, vi behandler i dag. Det vil sige, at Enhedslisten har haft et par år på at forberede sig på debatten i dag. Jeg går ud fra, at selv om der bliver bygget rigtig mange ældreboliger i dag, ser Enhedslisten sikkert gerne, at der bliver bygget lidt flere, og derfor vil jeg bare spørge: Hvorfor sætter Enhedslisten ikke penge af til det i sit finanslovsforslag?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis vi først tager spørgsmålet om tallene, bliver hr. Flemming Oppfeldt ved med at prøve at snakke udenom.

Det, der er afgørende, er, om der bliver flere boliger, eller der bliver færre boliger, og de tal, der foreligger fra Ældre Sagen, viser, at der bliver færre boliger. Vi skal have de rigtige tal frem under udvalgsarbejdet, og så må vi se på, hvor mange flere boliger der skal bygges, for at det kommer til at gå den rigtige vej i stedet for den forkerte vej.

Med hensyn til byggeri har Enhedslisten afsat midler til det i vores finanslovsforslag, og vi har også en stor beskæftigelsesplan, hvor der er sat

ganske mange millioner af til at sætte gang i ikke bare ældreboligbyggeri, men også byggeri i det hele taget. Vi synes nemlig, det er absurd at betale folk for ingenting at lave, samtidig med at der er et stort behov for at få bygget både ældreboliger og meget andet. Vi synes, man bør betale folk for at lave noget i stedet for at betale dem for ikke at lave noget.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg vil lige bemærke, at der ligger altså ikke noget i finanslovsforslaget fra Enhedslisten om byggeri af et vist antal ældreboliger som følge af dette selvvisiteringsbegreb.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Både i vores store boligpakke og i vores store beskæftigelsesplan har vi masser af forslag til at bygge et stort antal boliger, både ældreboliger og almindelige boliger, og det hænger selvfølgelig sammen med selvvisiteringsforslaget. Vi har ikke skrevet præcist i forslaget, hvor mange ekstra boliger det skal være, for vi ved jo ikke præcist, hvor mange boliger der er behov for, før vi får afklaret, hvor mange der ønsker at blive skrevet på venteliste til en sådan bolig.

Det, vi gerne vil opnå med forslaget, er netop at få et overblik over, hvor mange der egentlig har dette behov, nøjagtig som vi hvert eneste år ser på, hvor mange der har behov for at få en ungdomsbolig. Her har vi været med til at presse på for, at der bliver sat gang i byggeri af både ungdomsboliger og kollegier, som kan være med til at løse problemerne, nøjagtig ligesom det, at der er ventelister til daginstitutionerne, i høj grad var medvirkende til, at vi pressede på for at få bygget mange flere daginstitutioner i løbet af 1990'erne, så pasningsgarantien forhåbentlig kan opfyldes i alle kommuner. Vi håber også, det en dag kommer dertil, at der er boliger nok, så alle kan få tag over hovedet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Her, hvor vi er ved at opsummere debatten, vil jeg sige, at Det Radikale Venstre finder det beklageligt, at hverken Venstre eller regeringen har fundet anledning til at oplyse om ventelister og ventetider i 2002. Da disse tal jo tilsyneladende findes, synes jeg, det er beklageligt, at de ikke har kunnet oplyses til Folketinget, selv om de

har været efterlyst flere gange fra Folketingets talerstol.

Kl. 18.40

Jeg vil gerne spørge, om Enhedslisten under forberedelsen til debatten har haft adgang til disse tal eller kunne have givet et kvalificeret skøn over dem, så vi i forbindelse med den diskussion, vi har haft om antallet af boliger, også kunne have skønnet over behovet for disse boliger. Det havde være voldsomt kvalificerende for den debat, vi har haft i dag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil sige, at godt nok har vi en del sekretærer i Enhedslisten, men vi har ikke haft tilstrækkelige sekretærressourcer til at kontakte samtlige kommuner for at få oplyst, hvad ventelistetallene har været. Vi har haft en snak med Ældre Sagen, og det kan være, det er det, der har inspireret dem til at komme med deres opgørelse, som har givet os en idé om, hvordan det så ud tidligere.

Vi er glade for, at der nu er opbakning til, at regeringen bliver pålagt at fremskaffe tallene, frem for at man som politisk parti skulle være henvist til at sætte betragtelige ressourcer af til at ringe rundt til samtlige kommuner. Der skulle sættes alt for mange ressourcer af til de politiske partier i forhold til, hvad der ville være fornuftigt, så jeg synes, det vil være mere fornuftigt, at Socialministeriet sikrer, at der hvert år sker en indsamling af tallene.

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg synes, det har været en noget løjerlig debat og også en lidt falsk debat, for vi har jo alle sammen sympati for Enhedslistens forslag. Det ville jo sådan set være meget rart, hvis man kunne skrive sig på en venteliste og få en bolig, når man havde lyst til det. Men det er altså også et økonomisk spørgsmål, og her må jeg nok sige, at hverken i Enhedslistens argumentation eller fra alle dem, der har været meget sympatisk indstillet over for forslaget, er der rigtig fremført nogen økonomisk løsning på problemet. Det er den ene ting.

Den anden ting er statistikdiskussionen, og her synes jeg, det er helt fantastisk – helt fantastisk – at man fra hr. Jørn Pedersens side starter med at sige, at regeringen har afskaffet offentliggørelse af ventelisterne og ventetiderne. Vi må finde citaterne frem bagefter. Bagefter følger hr. Villy Søvndal op og siger, at det er ufatteligt, men at han sådan set også godt forstår, at rege-

ringen gerne vil skjule de tal, for de ser nok ikke ret gode ud. Så spørger vi, hvad det egentlig er, der er sket, men det kan man ikke redegøre for. Man kan kun henvise til noget materiale, som Ældre Sagen har lavet.

Jeg synes, at en anden gang skal man tjekke de oplysninger, man får fra tredjepart, for det, der er blevet fremført, er ganske enkelt ikke rigtigt, og der er heller ikke nogen at dem, der har klaget over manglende ventelister, der rigtig har kunnet forklare, hvad problemet er. Man har fremstillet det, som om den tidligere regering havde lavet nogle ventelister, og at den nuværende regering har afskaffet dem, men fakta er, at den tidligere regering ikke opererede med begrebet ventelister/ventetider.

Danmarks Statistik valgte i 2001 at sætte fokus på det sociale ressourceforbrug. De lavede en hel masse statistik, som man ikke længere bruger, og de udarbejdede nogle gennemsnitlige ventetider til ældreboligerne. I både 2002 og 2003 fandt de et nyt tema, og da der skulle gennemføres en ny lov for ældreområdet, sagde vi, at tallene selvfølgelig skulle være synlige. Nu skal kommunerne offentliggøre, hvor mange der venter, og hvor lang ventetiden er.

Så går kritikken på, at vi ikke har lagt de tal sammen. Tallene er offentligt tilgængelige, enhver kan gå ind og se dem på kommunernes hjemmesider, men selvfølgelig er vi også interesseret i at få tallene. Der findes ikke nogen tal for 2002, fordi loven, hvor der blev stillet krav om synlighed, først trådte i kraft i 2002, men tallene for 2003 findes, og det er en klar forbedring af den måde, man opgjorde på under den tidligere regering.

Derfor finder jeg simpelt hen kritikken hul, for nu er der kommet styr på tingene. Om en måneds tid offentliggør vi tallene, og vi offentliggør også de bevægelser, der er sket på grund af flytninger til andre kommuner, altså hvor mange der har benyttet sig af det frie valg. Vi har tallene for det. Fru Margrethe Vestager vil måske blive skadefro, fordi der ikke er ret mange, der har gjort brug af det, men jeg synes, vi skal lade tallene tale for sig selv. Det vigtige for mig er, at folk har fået en mulighed for at vælge mere frit, uden at de skal stå skoleret over for en sagsbehandler og redegøre for, hvorfor de ønsker at flytte fra kommunen.

Kl. 18.45

Jeg synes, det har været en fuldstændig forfejlet debat. Hvis det havde været aftalt, eller hvis det lå i kortene, at der skulle diskuteres flere æl-

dreboliger i dag, havde vi nok gjort os mere umage for at finde nogle tal, men vi har diskuteret selvvisitering og det kloge og det ukloge i det. Jeg mener stadig, det er uklogt, for jeg tror ikke, det vil være en fordel for de svageste. Jeg tror, de ressourcestærke vil tage nogle ressourcer fra de svagere, der måske ikke selv kan overkomme at skrive sig på en venteliste eller andet, og det vil kunne give nogle problemer.

Jeg synes, der har været meget hykleri i debatten, og det værste er, at man ikke vil anerkende eller ikke vil sætte sig ind i, hvordan de faktiske forhold omkring statistikken har været. Men med hensyn til Ældre Sagens forslag om offensiv visitation er jeg fuldstændig enig i, at der skal bygges flere boliger til demente, og det har regeringen og Dansk Folkeparti også afsat flere penge til. Jeg er også fuldstændig enig i, at der selvfølgelig skal ske en offentlig registrering af ventelister og reelle ventetider, for det er der brug for. Det har vi også sat i gang, og som sagt kommer der nogle samlede tal inden længe.

Angående forslaget om, at ingen bør vente mere end 1 måned på en plejehjemsplads eller en ældre- eller plejebolig, når de er visiteret her til, er og bliver det et økonomisk spørgsmål. Det siger sig selv, og så må Folketingets partier jo gøre op med sig selv, om de kan tilvejebringe de midler, der skal til, og om de vil prioritere det område frem for andre ting.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er nogle spørgsmål, og det er først fru Line Barfod.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Man må jo sige, at det er et vældig positivt resultat af debatten, at ministeren nu synes, det er et sympatisk forslag fra Enhedslisten, som man sådan set gerne ønsker at få gennemført. Så har ministeren jo flyttet sig ganske langt, siden vi for snart 2 timer siden startede debatten, hvor ministeren syntes, det var helt hen i vejret, fordi forslaget ville bryde med fundamentale principper i den måde, samfundet er opbygget på.

Jeg synes, det er utrolig glædeligt, at ministeren nu er nået frem til den erkendelse, at det vil være rigtig godt, hvis vi får den situation, at der er blevet bygget så mange boliger, at folk selv kan vælge, når de har behov for at komme i en ældrebolig, inden de er blevet så plejekrævende, at de slet ikke længere kan gøre noget selv. Vi vil f.eks. ikke opleve den situation, at en person,

der er fyldt 95, 96 eller 100 år ikke engang opfylder kravene for at blive visiteret til en plejebolig, når den pågældende selv kan sige, at nu vil han eller hun gerne have en plejebolig.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Når jeg siger, at forslaget er sympatisk, er det selvfølgelig, fordi det er sympatisk, at man kan få den bolig, man ønsker, hvor man ønsker, osv. Men det får mig altså ikke til at mene, at det er klogt, og at ressourcerne bliver brugt på den rigtige måde ved at gøre det.

Jeg kan sagtens følge det sympatiske islet i forslaget, som mange også har givet udtryk for, selv om de ikke vil stemme for det. Det ville være godt nok, hvis der var et utal af ressourcer, og ressourcerne ikke var begrænsede, men jeg synes ikke, det er særlig klogt, i og med at jeg mener, det er at stikke folk blå i øjnene at fremsætte et sådant forslag, når vi ved, det tager lang tid at komme op på det niveau, hvor der er boliger nok til at kunne gennemføre forslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er meget glad for, at ministeren nu mener, at det er et sympatisk forslag, og jeg kan forstå, det er fuldstændig i modstrid med regeringspartnern Venstre, som mener, det er et asociale forslag. Men ministeren har altså den holdning, at hvis behovet for boliger ikke kan opfyldes, så det er nødvendigt at have en venteliste, skal man slet ikke have mulighed for selv at skrive sig på venteliste. Hvad er konsekvensen af det? Betyder det, at ministeren mener, vi også skal afskaffe ventelisterne til ungdomsboliger eller afskaffe ventelisterne i de kommuner, hvor man ikke lever op til pasningsgarantien for børnene?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Nej, men jeg mener, at for at få en retfærdig fordeling af de boliger, der er til rådighed, skal det ske behovsbestemt, og det kan bedst gøres ved, at man visiterer folk og finder ud af deres funktionsevne. Det mener jeg er det klogeste at gøre på dette område.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Vi bøjer os selvfølgelig for ministerens vurdering af, at de sidste 2 timers debat har været falsk, har været hul og har været hyklerisk. Men

jeg vil gerne bede ministeren om at karakterisere de resultater, der er kommet ud af satspuljeforhandlingerne, og som det store flertal af Folketingets partier står bag.

Så vidt jeg husker den diskussion, vi havde, gik den på at lave en behovsafdekning med henblik på, at vi kunne lave en 10-årig investeringsplan på netop det område, vi taler om her, og så vidt jeg husker, var alle partier optaget af, hvordan vi fik løst de kapacitetsproblemer, der findes.

Kl. 18.50

Jeg vil gerne bede ministeren om at kommentere den enighed, der har været, sammenholdt med den, synes jeg – men det kan godt være, jeg er alt for fintfølede – noget konfrontatoriske stil, ministeren lægger op til i sine afsluttende bemærkninger. Vi andre oplevede, at debatten måske var ved at finde et leje, som gjorde, at vi egentlig kunne få et afsæt til at diskutere spørgsmålet fremover.

Det andet spørgsmål skal jeg vente med.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jamen det er jeg ikke helt enig i, for vi plejer netop at være enige om, at området her er fælles gods. Vi plejer at være enige om de forlig, der bliver lavet på området, og derfor kan jeg også bekræfte det positive afsæt, der er i satspuljen om, hvordan vi nu skal udmønte de midler, der er fundet, og hvordan vi kan lave noget mere langsigtet, end der umiddelbart var lagt op til.

Derfor bliver jeg trist, når det ender med en debat om nogle ventelister. Vi har netop lagt vægt på, at tingene skal være synlige, og at man skal vide, hvad man kan forvente, og så får vi skudt i skoene, at vi har afskaffet noget og vil gemme nogle tal. Det synes jeg ikke er god debatkultur, og man har heller ikke undersøgt, hvad der er fakta. Man har bare læst et papir, der ikke forklarede det, men hvor der stod noget om, at Ældre Sagen mener, der er blevet afskaffet noget statistik. Det synes jeg også er for dårligt af Ældre Sagen, for vi er vant til at kunne stole på dem og kunne bruge deres oplysninger, og jeg synes, det har gjort debatten hul og flyttet fokus fra det, som vi gerne ville diskutere.

De tal, der pludselig er kommet fra Ældre Sagen, vil vi undersøge, men jeg kan ikke genkende dem, og de er i øvrigt også alt for lave med hensyn til boligmassen. Der tales om 45.000-50.000 boliger, mens jeg mener, at der er omkring 70.000 ældreboliger. Men det vil man ikke

acceptere. Man bliver ved med at køre frem med de tal fra Ældre Sagen, men man vil ikke have dem dokumenteret.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er en lidt ærgerlig afrunding. Det kan godt være, ministeren har en anden opfattelse af folketingsarbejdet, end jeg har, men jeg må indrømme, at jeg tror ikke, jeg er den eneste ordfører, der har lidt svært ved at finde tid til at klikke ind på 271 kommuners hjemmesider for at skaffe et overblik over, hvordan ventelister og ventetider ser ud. Jeg har også lidt svært ved at finde det rimeligt, at ministeren synes, vi er nogle hule, hykleriske og falske folketingspolitikere, når vi ikke jubler over, at vi har adgang til 271 kommuners hjemmesider og selv kan sidde og lægge tallene sammen.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg synes bestemt ikke, at der er nogen folketingspolitikere, der er hule eller hykleriske, men jeg synes, debatten havde fået det tilsnit.

Jeg siger heller ikke – nu fordrejer man jo igen det, jeg siger – at folketingsmedlemmer skal sidde og klikke sig ind på 271 hjemmesider for at se, hvordan tingene ser ud. Det har jeg aldrig sagt. Jeg har sagt, at det er forkert at sige, at vi har afskaffet statistikken, for der har ikke været nogen statistik. Danmarks Statistik har haft temaet oppe, og der er blevet offentliggjort nogle tal, men ellers har man ikke brugt statistik. Tværtimod har vi indført statistik.

Så siger man: O.k., men den er ikke særlig brugbar, for vi skal sidde og lægge en masse tal sammen. Men det er jo først noget, man siger til sidst, efter at man har klandret regeringen for på et helt usagligt grundlag at have fjernet en statistik, der aldrig har eksisteret. Fakta er, at vi har indført en statistik, og jeg tilkendegav også heroppefra, at vi selvfølgelig vil samle tallene sammen og tilstille Folketinget dem, så snart vi har dem.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg synes, socialministeren udtrykte meget stor ærgrelse, og hun sagde også, at hun var trist. Det er jo ærgerligt, at vi skal skilles på den måde, men jeg kan godt forstå det, for det har jo ikke været en god dag for regeringen. Det har det ikke.

Vi bliver bebrejdet, at vi tager et offentligt tilgængeligt bilag med. Ministeren fik det næsten til at lyde, som om vi på vejen herved havde fundet et tilfældigt stykke papir, men det er et offentligt tilgængeligt bilag, som er delt rundt i Socialudvalget, vi refererer fra, og det er den eneste kendte mulighed, vi har, det er de eneste kendte tal.

Ministeren siger så, at tallene ikke passer, og det er fair nok. Men man kan da ikke bebrejde os, at vi som folketingsmedlemmer bruger tal fra en interesseorganisation, der sædvanligvis ytrer sig med meget stor grundighed i den offentlige debat, når det er det eneste tilgængelige talmateriale, vi har, fordi de centrale ventelisteopgørelser er afskaffet.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Igen bliver jeg nødt til at sige, at jeg synes, det er grov manipulation og dårlig debatform, fordi der ikke er afskaffet nogen centrale ventelisteopgørelser. Der har aldrig været nogen. Danmarks Statistik har haft et temaår, hvor de offentliggjorde nogle tal, men ellers har der ikke været nogen centrale ventelister – færdig, punktum!

Kl. 18.55

Jeg kan ikke forstå, at hr. Villy Søvnal bliver ved med at påstå det, og det er det, der gør, at jeg synes, det er svært at have en debat om nogle områder, vi i øvrigt er enige om, og som jeg mener er fælles gods.

Så er det da rigtigt, at papiret fra Ældre Sagen er et offentligt bilag. Jeg havde ikke fået det før debatten, for da var det ikke blevet sendt til mig, men så bad jeg ekstraordinært om ordet – det er jo lidt svært efter den nye debatform, men tak fordi jeg fik det – og sagde, at jeg ikke helt kan genkende dem. Som minister kunne jeg trods alt ikke finde på at lyve for at få lidt pusterum i debatten.

Vi mener simpelt hen fra Socialministeriets side, at tallene ikke kan være rigtige. Jeg påstår ikke, at Ældre Sagen lyver eller andet, men de må have nogle forkerte opgørelsesmetoder, for de rigtige tal er meget højere, som jeg også nævnte før. Men alligevel bliver man ved med at debattere ud fra, at der er sket et fald, selv om ingen af os rigtig har overblik over det. Jeg synes, det havde været mere sagligt at vente, til vi havde fået de helt reelle tal.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg vil lige sige, at ingen nye debatformer kan tilsidesætte grundloven, og i henhold til grundloven har ministeren altså altid ret til at få ordet, når hun beder om det.

Hr. Villy Søvnal for et sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Ja, undskyld mig, men nu synes jeg, at forvirringen bliver næsten total.

Ministeren siger: Vi har ikke nogen landsdækkende tal. Jeg tror, ministeren sagde i et tidligere svar, at de kommer om en måneds tid. Men ministeren siger også: Selv om vi ikke har nogen landsdækkende tal, selv om de først kommer om en måned, kan vi sige med sikkerhed, at tallene her er forkerte. Det er bare det, jeg ikke forstår. Enten har ministeren nogle tal, som vi sikkert godt må få, eller også har ministeren ikke nogen tal. Men hvis ministeren ikke har nogen tal, hvordan kan hun så konstatere, at de tal, som folketingsmedlemmerne har fået på et bilag, er forkerte? Det forstår jeg ikke, og jeg synes ikke, det er mig, der manipulerer. Jeg synes, jeg ejer tvivlens nådegave.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jamen vi har jo to debatter. Vi har debatten om ventelisterne, og vi har debatten om antallet af boliger.

Angående ventelistetallene siger jeg, at det er forkert at sige, at der har været en statistik, som er blevet afskaffet, for den har aldrig været der. Nu opgør kommunerne tallene, og det er o.k., at man ikke vil se på alle de 271 hjemmesider, så vi lægger tallene sammen og laver noget, der bliver tilstilet Folketinget om en lille måneds tid. Det bliver et lidt større materiale, også med flytninger over kommunegrænser og andet.

Så er der den anden debat om antallet af boliger. Fordi jeg først har set notatet i dag, og fordi vi først har fået det i Socialministeriet i dag, har vi ikke nået at regne helt færdig. Jeg kan ikke genkende tallene, men boligmassen er større end som så – det kan jeg i hvert fald huske – og derfor mener jeg ikke, at tallene passer. Jeg mener ikke, at der har været det fald på 5.000 boliger, og derfor beder jeg bare om, at vi får undersøgt sagen, fordi jeg synes, det er nyttesløst at debattere et tal, der muligvis er forkert.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 15. januar 2004, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.59